

SAHİBİ
TMMOB MAKİNA
MÜHENDİSLERİ
ODASI İZMİR ŞUBESİ adına
Hüseyin POLAT

**SORUMLU ve YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ**
Fasih KUTLUAY

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Ertan SERDÖNMEZ

YAYIN KURULU
Ali GÜNGÖR, Lütfi DAĞTAŞ
Ayhan ÖZDEMİR, Levent OĞUZ
Turgay ŞİRVAN

KAPAK
Tufan ARKAYIN

YAYIN KOŞULLARI

Bültenin her standart sayfası için özgün yazıları 4.000 TL. çeviri yazılara 3.000 TL. özgün şekil, resimler ve karikatürlere 3.000 TL. telif ücreti ödenir.

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi karar verir.

Yayın Kurulu gönderilen yazılar üzerinde gerekli düzeltmeyi yapmaya yetkilidir. Yayımlanan teknik yazılardaki sorumluluk yazarlarına aittir. Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'ni ve Bülteni bağlamaz. İlanlardan sorumluluk kabul olunmaz. Bülten'e gönderilen çeviri ve fotoğrafların kaynaklarının gösterilmesi gerekir. Gönderilen yazılar yazarına iade edilmez.

YÖNETİM YERİ

Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak-İZMİR
Tel: 22 08 11 - 21 74 68

Reklam Fiyatları

Arka kapak renkli: . 350.000.- TL.
Kapak içi renkli: ... 300.000.- TL.
2. Sayfa Siyah/Beyaz: 250.000.-TL.
İç Sayfalar Siyah/Beyaz: 150.000.-TL.
BÜLTEN iki ayda bir yayınlanır. Üyelere ücretsiz dağıtılır. Yayımlanan yazılardan kaynak göstererek alıntı yapılabilir.

OFSETE HAZIRLIK

OMAS Gazetecilik Matbaacılık
San.Tic.

Orhan Ince Ofset Tesisleri
138873- İZMİR

BASKI

Memleket Matbaacılık Tel: 25 33 99
İZMİR

İÇİNDEKİLER

Turizm ve Kıyılarımız 4

TMMOB Genel Kurulu 11

İçimizden Biri: Nuri ARUN 15

Asansör mü, Ölüm Hücresi mi? 18

**Ege Üniversitesi Güneş
Enerjisi Enstitüsü 20**

Sağlık 21

Kültür-Sanat 22

İyi Bir Müzik Seti Nasıl Seçilir? 24

Şube Etkinlikleri 26

Komisyon Etkinlikleri 27

Temsilciliklerimizden 29

Aydın İl Temsilciliği 30

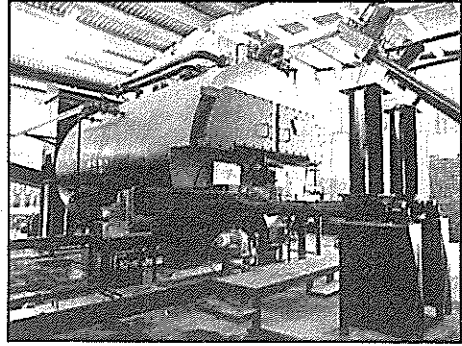
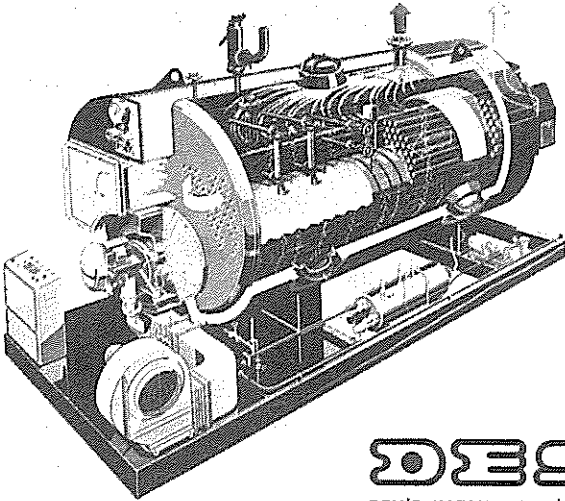
ISI BUHAR GÜÇ DESA'DAN

Ülkemiz sanayiinin ısı ve buhar ihtiyacını **alev borulu, su borulu kazanlarıyla** Desa karşılıyor. Atık ısı kazanları ve büyük proses buharı ihtiyacındaki işletmeler için, buhar + elektrik enerjisi sağlayan **bileşik santralleri** Desa kuruyor.

Kömür, fuel oil, gaz ve diğer yakıtlar için **her türde yakma sistemlerini** Desa uyguluyor. Gıda, kimya sanayilerine dönük **paslanmaz çelik proses ve depolama kaplarını** Desa üretiyor, **komple tesis taahhütlerini** Desa üstleniyor.

Isı ve buhar kazanları ile bileşik santraller alanında **Batı Alman Standardkessel işbirliğiyle** ülkemizdeki **en yüksek sistem verimlerine ulaşan** Desa, uluslararası standartları hassasiyetle uyguluyor... yatırım malları sanayiine güç ve güven veriyor. 25 yılı aşkın tecrübesiyle... alanındaki tartışılmaz uzmanlığıyla...

DESA

DEMİR, KAZAN ve MAKİNA SANAYİİ A.Ş.

Genel Müdürlük ve Fabrika

Kartal Durağı 35410 Gaziemir - İZMİR Tel / Fax: (51) 51 30 00 Tlx: 53202 ddkm tr.

Marmara Bölge Temsilciliği
Büyükdere Cad. Noramin İş Merkezi Kat:4
80670 Maslak - İSTANBUL
Tel / Fax: (1) 176 95 45
Tlx: 27581 yps tr.

Teknik Malzeme Satış ve Taahhüt
Akdeniz Cad. 5/C 35210 - İZMİR
Tel: (51) 25 15 71 - 72

Ankara Bürosu
Atatürk Bulvarı Ergürü İşhanı 107/6
06650 Kızılay - ANKARA
Tel: (4) 134 02 30 Fax: (4) 118 42 15

DESA bir YAŞAR HOLDİNG kuruluşudur.

BÜLTEN'den

Son dönemde ülkemizde yaz ikliminin etkisiyle Turizm, basın vasıtasıyla gündemin ilgi odağını oluşturdu. Ayrıca uygulanan ekonomi politikada girilen çıkmazda çıkış yolu olarak turizmin gösterilmesiyle bu ilgi daha da önem kazanmaktadır. Turizm yatırımlarının teşvik kredileriyle desteklenmesi, holdinglerin hemen hepsinin "ekonomik sıkıntı"dan kurtulabilmek amacıyla turizme yönelmesi bunu göstermektedir.

Özellikle güney ve batı kıyılarının sahip olduğu eşsiz doğal güzellikleriyle turizm yönünden büyük potansiyel oluşturması yatırımların bu bölgede yoğunlaşmasını getirmektedir. Bu kıyılarımız gelişi güzel plansız yatırımlara açılmasıyla tam bir "yağma Hasan'ın böreğine" dönmüştür.

BÜLTEN'imizde bu potansiyelin nasıl bir mirasyedi tavrıyla değerlendirildiğini sergilemeye çalışıyoruz. Ülkemizin yerüstü zenginliklerin yokolmaması için zaman geçmeden önlemlerin alınması gerektiğini bir kez daha vurgulamaya çalıştık.

Turizm politikalarını tartışırken ücretli çalışan insanların temel haklardan biri olan dinlenme hakkını uygulamadaki enflasyonist ekonomi politika nedeniyle istediği biçimde kullanamadığını gördük.

Ülkemizin yeraltı ve yerüstü zenginliklerin toplumuz ve ülkemiz yararına kullanılması istemine bağlı olarak bu hakkın kullanılmasını savunurken bu hakkın anayasada lüks bir madde olarak kalmaması gerektiğine inanıyoruz.

Mayıs ayında TMMOB Genel Kurulu toplandı. Ülkemizin 150 bine yakın Mühendis ve Mimar topluluğunun ekonomik, sosyal ve politik istemlerini ortaya koyarken, toplumda demokratik kitle örgütü olarak önemli bir baskı gücü oluşturamamasının eksikliğini de hissettirdi.

TMMOB'nin örgütsel yapısının güçlendirilmesi üzerine yoğun tartışmalara karşın toplantıda sonuç alınamayınca, yıl içinde olağanüstü Genel Kurul toplantısı yapılması kararı alındı.

Bu nedenle yapılan Genel Kurul Toplantısında alınan kararları ve yapılan bir değerlendirme BÜLTEN'imizde yer almaktadır

Saygılarımla.

TURİZM VE KIYILARIMIZ...

Fusun ÜTE- Ertan YILMAZ

Genelde yıl içinde sürekli, tekdüze çalışma ortamından uzaklaşma istemi yaz aylarında kendini iyice hissettirmektedir. Kış aylarında mazeret izinleriyle geçirilen kısa dinlenceler, yaz aylarında iklimin de etkisiyle "yıllık izin" istemlerine dönüşmekte uzun dinlenceler bu dönemde kullanılmak istenmektedir. Deniz ve güneşin bu istemi daha çekici hale getirdiğini ve dinlendirici etkisini de unutmamak gerekir. Yıllık iznin tümünü olmasa bile büyük bir bölümünü deniz kıyısında geçirme istemi, hepimizin olanakları ölçüsünde gerçekleştirmeye çalıştığı, çoğu kez az da olsa gerçekleştirebildiği ama her seferinde biraz daha uzun olsa diyerek iç geçirdiği bir olgu.

Çalışan insanın doğal gereksinimlerinden biri olarak ortaya çıkar dinlenme olgusu. Önce yorgunluğu atmak daha sonra enerji toplamak, bir sonraki çalışma ortamına yeniden daha etkin katılmak, ama herşeyden önce fiziksel ve tinsel sağlık için gerekli bir etkinlik. Gerekli olduğu tartışılmaz ama nerede ve nasıl gerçekleştirileceği tartışılır.

Yaşadığımız Batı ve Güney bölgelerinin eşsiz doğal güzellikte inci oyası gibi işlenmiş koylarıyla uzun kıyı şeridine sahip olması, uzun yaz dinlencelerinde bize geniş olanaklar sunuyor.

Kimimiz daha önce de gittiği kıyıya ulaşır. Kendini bildik, tanıdık ortamın rahatlatıcı kucağına bırakır. Kimimiz ise yeni bir kıyıyı "keşfetmenin" heyecanını, coşkusunu yaşar.

İşte uzun dinlenme dönemlerinde bu mekan değiştirme, salt denizi, güneşi ile değil tarihsel yapılarıyla da görmek amacıyla içine girdiğimiz bu hareketlenme turizm kavramını oluşturmaktadır.

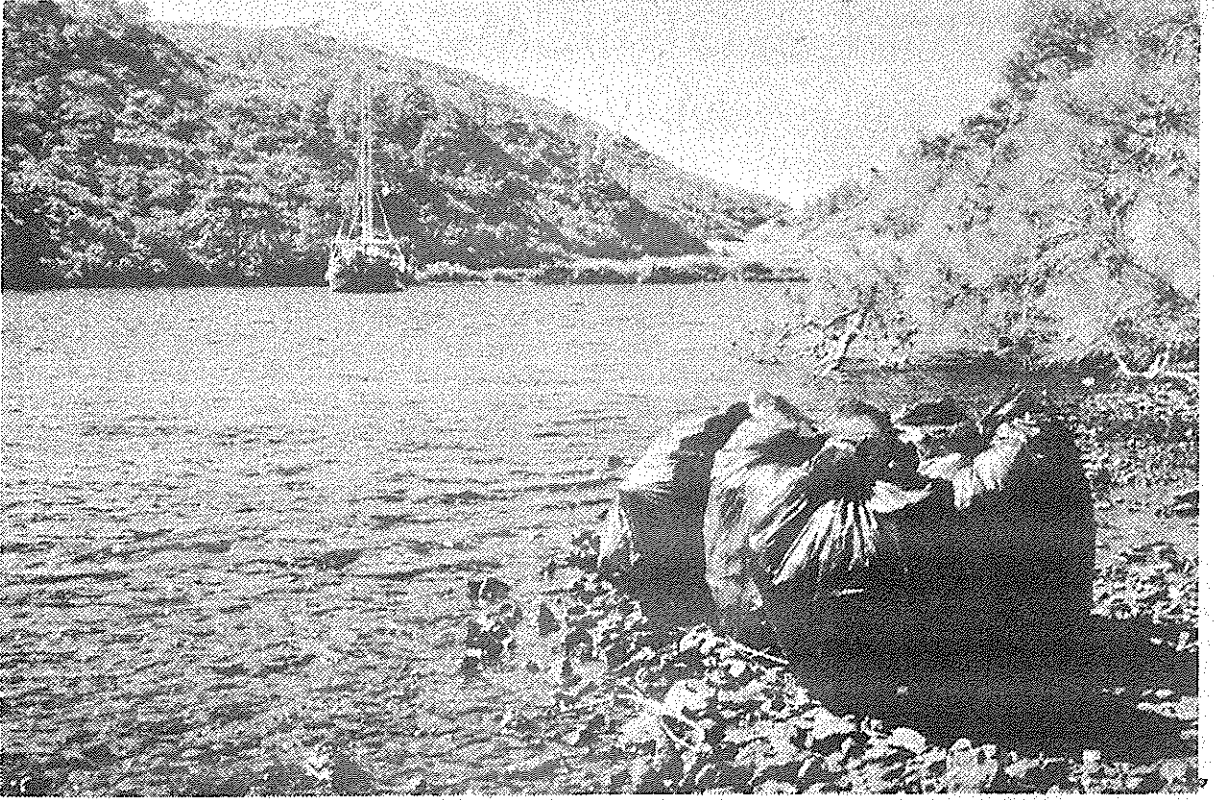
Ülkemizde kalkınmanın temeli olarak sanayileşmenin önemi tartışılmaya başlandığında Turizm "bacasız sanayi" olarak adlandırıldı. Ancak bugün doğru yönde bir sanayileşmeden

nasıl sözedilemiyorsa, planlı sağlıklı bir Turizm gelişmesinden de sözedilemez. Ama her yıl turizm patlaması bekleniyor. Ülkemiz, büyük doğal zenginliğe ve tarihi kültür açısından önemli bir potansiyele sahip. Onlarca farklı kültürün içiçe geçtiği bir bölge. İnsanlık tarihinin bilinen ilk toplu yerleşim yeri ülkemizde bulunuyor. (Karian-Antalya) iklim doğa-tarih-kültür bakımından taşıdığı bu büyük potansiyel turizm için oldukça elverişli olanaklar sunuyor. Ülke kalkınmasında önemli bir işlevi üslenebilecek bu potansiyel yeterince değerlendirilebiliyor mu? Bugüne dek yetersiz kalan turizm yatırımlarının özellikle son 5-6 yıl içinde önemli ölçüde arttığı gözlenmektedir. Yurt dışındaki tanıtım kam-

panyalarından, "5 yıldızlı" otel yapımlarına dek turizmin geliştirilmesine yönelik pek çok girişimde bulunulmaktadır. Ancak tüm bunlara karşın planlı, sağlıklı, bir gelişmeden sözedilemiyor.

Şüphesiz herşeyi pazar ilişkilerinin belirlediği bir sistemde insan, doğa, tarih ve kültür de bundan payını almaktadır. Son yıllarda uygulanan ekonomik politika da "ithal ikamesi" yerine "ihraçta artırılması" politikasının tercih edilmesi, ülkemizin dövize olan gereksinimini ortaya koymaktadır. Dış borç açığının sürekli artış göstermesi bu politikanın başarısının ölçütü olarak değerlendirilebilir. Yine hayali ihracaatların bu dönemde faz-

Özellikle yaz aylarında kıyılarımızdaki çevre birliği iyice artıyor. Çok yönlü bir denetleme sisteminin kurulmasının yanısıra insanların da çevre

kirliliği konusunda eğitilmeleri, çevre kirliliğinin önüne geçilmesi için olmazsa olmaz bir koşuldur.

laca ortaya çıkması ve siyasal iktidardan göz yumma eğilimleri bu gerçeği tüm çıplaklığıyla sergilemektedir. Turizmin ülke ekonomisine döviz kaynağı yönünden önemli bir katkı sağlayabileceği gerçeği böylesi koşullarda yalananmış bir "imdat simidi" olarak görülmektedir.

Ancak bu anlayışın turizm politikalarında uygulanmaya başlamasıyla, geriye dönülmez biçimde, doğal zenginliklerimizin kayboluşunu da beraberinde getirme tehlikesini yaşıyoruz. Özellikle kıyı bölgelerinde çevre sorunlarının ortaya çıkması bu gerçeğin bir göstergesidir. Başka bir deyişle turizmle çevre sorunları birlikte ele alınmaya başlandı.

Salt döviz girdisi düşünülerek, turizm yatırımlarında, daha fazla turistin gelmesi ve bunun için yatak kapasitesinin artırılması anlaşıldığından kıyılarımız şantiye alanına çevrilmiştir. Bu politika kısa dönemde kâr getirebilecek gibi düşünülebilir. Ama uzun dönemde kıyıların bozulmaya başlaması, denizlerin kirlenmesiyle bir daha yerine getirilmesi olanaksız olan zenginliklerimizin yitirilmesine yol açacaktır.

Öte yandan kıyılarda oluşan hızlı plansız yapılaşmayla kıyılarımız beton görüntümü kazanmakta, sadece estetik anlamda çirkinlik oluşturmanın

yanında, doğal çevre ortamının yokolmasını da getirmektedir. Yapılaşma sağının olduğu alanlarda bile, günümüzde yapılan imar planı değişiklikleriyle yapılaşma faaliyetleri hızla sürmektedir. Oysa ülkemizin turizm potansiyelini, doğal güzelliklerin ve tarihsel dokunun oluşturduğunu unutmamak gerekir.

İTALYA-İSPANYA ÖRNEĞİ

Özetle kıyı şeritlerimizde oluşan böylesi hızlı, plansız yapılaşma kısa sürede rantabi görünse bile uzun sürede ne getireceği, dünyadaki benzer ülke deneyimlerinden bellidir. Bir dönemin turizm cenneti olarak gösterilen italya ve İspanya'da yaşandı. Yunanistan'da ise yaşanmaya başlandı. Bugüne dek turizmden büyük gelirler sağlayan bu ülkelerde doğal çevre büyük ölçüde bozulduğu gibi çevre kirliliği üst boyutlardadır. Avrupalı turistin, dinlencesini bozulmamış doğal çevre, kirlenmemiş denizlerde geçirme istemi onu yeni arayışlar içinde olmasını, ülkemize yönelmesini getiriyor. Bu gerçeği yakaladıktan sonra ülkemizde turizm politikasında İtalya ve İspanya örneği baz alınmamalıdır. Doğal çevrenin korunması baz alarak ge-

liştirilecek bir turizm politikası daha çekici olacaktır. Ancak ülkemiz için de benzer sürecin geliştirilmeye çalışıldığını kaygıyla izliyoruz. Köyceğiz Dalyan'daki caretta caretta cinsi deniz kaplumbağalarının olayı, bunun en tipik son örneğidir. İnsanlık tarihi öncesi dinazorlar döneminin tek canlı tanığı kaplumbağaların neslinin tükenmesine yolaçacak biçimde irtuzu bölgesine otel yapımının başlatılması, bu kaygımızın ne denli endişe verici olduğunu göstermektedir. B. Almanya'daki 12 turizm firması otelin yapım işini üstlenen B. Alman firmasının kıyıya otel yapması halinde bölgeye turist göndermeyeceklerini açıklaması ve benzer tepkilerin ülke içinde ve dışında gösterilmesi sonucunda otel yapımı durdurulabildi. Ancak sözünü ettiğimiz sürecin başka kıyılarda başka güzel yörelerimizde başlatıldığını görmek acıvericidir.

BENZERİ GÖRÜLMİYEN KOYLAR: FETHİYE-GÖCEK KİYILARI

Ülkemizin değil dünyamızın da benzeri görülmeyen koylarına sahip Fethiye-Göcek kıyıları için bunu söyleyebiliriz. Buna karşı ülkemizde bu

stürecin durdurulması için verilen çalışmadan bir örnek vereceğiz.

“Çözümün Fethiye-Göcek kıyıları için ideal denklemi: bu yöreyi yat turizmini destekleyecek şekilde planlamak, kıyılarda mümkün olduğu kadar yapılaşmayı önlemek çevreyi “Milli Park” ilan edip karadaki yatırımlara izin vermemek” (Kadir Kır, Cumhuriyet Gazetesi - TURİZM 88 Eki).

Ormanın denize dek uzandığı, denizle ormanın ikavuştuğu, dünyanın ender güzellikte koylarının bulunduğu bu kıyı bölgemizi gören duyarlı ve sorumlu kişilerin böylesi önerileri geliştirmesi bizleri şaşırtmıyor. Asıl şaşırtan, bu güzellikleri gören ilgili ve yetkililerin mülkiyetini elde etme, gelişgüznel, plansız yatırım için yaptıkları kredi başvurularıdır.

“Şu sırada Fethiye kıyılarından S.O.S. sinyalleri geliyor. Bu sinyallere bugün dikkat edelim. Bir zamanlar Fethiye kıyıları vardı diyerek ileride nostaljik olarak iç geçirmeyelim” (Kadir Kır) Şüphesiz kıyılarda hiç yapılaşma olmayacak değil. Ancak belli bir plan çerçevesinde doğal yapıyı bomadan gereksinimi karşılayacak biçimdeki yapılaşmaya izin verilmelidir.

YANLIZ YABANCILARA AÇIK TURİZM Mİ?

Sadece kâr elde etme, döviz kaygısızlı doğaya yaklaşılmaması gerekiğini, doğal zenginliklerimize değer verilmesi gerekli olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyoruz. Önemli olan şey, doğal çevreyi tarihsel dokuyu daha çekici kılmak, bu mekanlarda insan doğa ilişkisini oluşturmaktır. Oysa ekonomi politikada kurtarıcı olarak görülen turizm politikasında izlenen yanlış yol sonucu önce doğal güzelliklerimiz istenmeden tahrip edilmeye yolaçacak uygulamalara geçülürülerek hatta “teşvik kredileriyle” özendirilmektedir. Öte yandan turistik bölgelerdeki fiyatlar, kıyıların büyük bölümlerinin yabancılar tarafından kapatılması vb. uygulamalarıyla sadece yabancılara açık bir turizm politikası uygulandığı gözlenmektedir. Zaten uygulanan ekonomik politika sonucu düne göre göreceli olarak daha yoksullaştırılmış çalışan insanlarımız için istediğince yaz dinlencesi yapabilmeye olanadı elinden alınmaktadır.

Bodrum Belediye Başkanının sonradan düzeltme gereksinimi duyduğu “Bodrum’a Türkler gelmesin” sözü, uygulamakta olan turizm politikalarının temel düşünceinin yerel yönetim, temsilcilerince tüm çıplaklığıyla sözlü olarak sergilenmesidir.

GÜNÜMÜZDE MAVİ YOLCULUK

Lütfi DAĞTAŞ

“Mavi Yolculuğu anlatmak zordur, Mavi Yolculuğu yaşamak gerek” der Azra Erhat.

Mavi Yolculuğuün yaratıcısı “Halikarnas Balıkçısı” Cevat Şakir Kabaağaçlı, isim babası ise Sabahattin Eyüboğlu’dur.

1957’lerden başlayarak yaşanan bir olgudur Mavi Yolculuk.

Türk ve Dünya edebiyatında “Halikarnas Balıkçısı” adıyla anılan Cevat Şakir, yazdığı bir öykü sonucu sürgün gönderildiği Bodrum’da, eşsiz bir doğa ve denizle karşılaşınca sürgün cezasını bitirmesine karşı kalma-ya karar verir.

Halikarnas Balıkçısı, öykülerinde anlatmakla bitiremediği deniz ve kıyı güzelliklerine sahip, Gökova olarak adlandırılan Kerme Körfezini, Türkiye’nin seçkin yazar ve sanatçılarından oluşan bir grup arkadaşıyla, tekne kiralayarak gezmeye çıkar.

Yıllar sonra İzmir’e yerleşen Balıkçı, birkaç dostu ile Gökova’ya geziler düzenlemeye başlar. Bu geziler 1957 yılından sonra her yaz sürekli yinelenir olur.

O günden bu yana Mavi Yolculuk, deniziyle, karasıyla, kıyılarıyla, ören yerleriyle, denizindeki balığı, göğündeki yıldızıyla bir olgudur, bir heyecandır.

Günümüzde, Mavi Yolcular Balıkçı’nın yaptığı “Mavi Yolculuk”ların tadını bulamıyorlar. Bu konuda en önemli etkenin “kalabalık” olduğunu söylüyor Mavi Yolcular. Bir tutku olarak geniş kesimlere yansiyalı beri, Mavi Yolcuların sayılarının artmasıyla orantılı olarak tekne sayısının artması bu kalabalığın nedeni.

Deneyimli Mavi Yolcular, “eskiden” diyorlar, “bir koyda demirlediğinizde yanınızda, yörenizde kimse bulunmazdı. Ama şimdi kıç kıça demirlemek zorundasınız.”

Karşılıklı saygı kuralları içerisinde Mavi Yolculuğuün güzellikliğini korumak elbetteki alışı..

Dile getirilen bir başka sorun ise “denize ve tarihi mekanlara saygı.” işte bu konuda duyarlı Mavi Yolcuların sayısı öylesine sınırlı ki... Rakı şişesinden, konserve kutusuna, her türlü çöpiünü kolayına kaçıp sorumsuzca denize atmak. Oysa düşünmelidirler ki, sizin kirliliğiniz arkanızdan gelenin önünüzden gidenlerin kirliliği ise sizin yolculuğunuzun güzelliklerini yok etmektedir.

Mavi Yolculuğu en elverişli iki bölge söz konusudur. Biri Gökova Körfezi, diğeri Marmaris-Antalya kıyı boyu. İkincisinin yolculuğu daha uzun sürer. Her iki bölge de doğal varlıkları ve ören yerleri ile ülkemizin en ilginç yörelerindenidir. Arkeolojik açıdan henüz gün ışığına çıkmamış hazineler barınmaktadır buralarda. Görülebilenenler bile baş döndürücüdür.

Gökova Körfezi, Karya, Marmaris-Antalya arası ise Likya uygarlıklarının buldukları yerlerdir.

“Mavi Yolculuğu” salt görerek değil, bilerek yaşamak için Mavi Yolculuk adaylarının önce bu konulardaki kaynakları karıştırmalarını öneririm.

Ülkemizde, dinlencenin maliyeti hayli yüksek olduğu, normal gelir düzeyindeki kişiler için bile “insana varası” bir dinlencenin olası bulunmadığı bir gerçek. Turizm seferberliğinin (!) yaşandığı ülkemizde “Turist Kazdır, yol!” düşünceyi içinde iyi bir hizmet göremeyeceğiniz ve dinlencenizden yorgun, stresli dönmeniz doğal olacaktır.

Mavi Yolculuklarda, bugün kişi başına 50-60 bin lirayı bulan, günlük tekne kiralaları söz konusu. Üstelik yeme-içme dahil her türlü gereksiniminiz için harcamalar size ait. Ama iyi bir yüzücü olduğunuza inanıyorsanız, her türlü riski göze alıp daha ucuz fiyatlarla tekne kiralayabilirsiniz.

Herşeye rağmen “Mavi Yolculuk” bir şiirin içerisinde yuvarlanışın, o tatlı ahengidir. Doğaya, tarihe, yaşama saygılı nice Mavi Yolculuklar...

Yine TURSAB (Türkiye Seyahat Acentaları Birliği) Başkanının yerli turist için önerilerinde benzer anlayışı görebiliyoruz. Türkiye'de turizmi organize eden kurumlardan birinin başkanı olması da konuyu bu anlamda

daha önemli kılmaktadır.

"Türk halkının, daha doğrusu orta direğin iç turizm yapabilecek alım gücü otel fiyatlarıyla aynı oranda bir artış göstermediğinden tatil yapması da çok güçleşmiştir. Ancak yerli tu-

ristler bundan karamsarlığa kapılıp kenarda köşede kalmış pansiyonlar, çok ucuz oteller aramalıdır bence...

Yabancılar için turizm sezonu Mart sonundan Eylül-Ekim ortasına kadar sürüyor. Bunun dışında kalan devrelerde oteller boş kalıyor. Dolayısıyla yerli turistler okul tatilleri, bayramlar gibi nedenlerle çok daha değişik tarihlerde tatil yapıp, bu otelleri doldurabilirler" (Cumhuriyet-Turizm 88)

Ülkemizde çalışan insanımız için bugün dilediği biçimde ülkemizin bir- birinden güzel kıyılarında dinlenince yapma olanakları elinden alınabilir. "Turistik bölgeler" in kapıları sadece yabancı turistlere açılabilir. Gelecekte dinlenmenin lüks olmaktan çıkıp nüfusun büyük çoğunluğunun kullanabildiği bir olanak haline de dönüşebilir. Bir başka deyişle ekonomi politikalar, ona bağlı sosyal politikalar değişebilir. Ancak burada önemli yanı unutmamak gerekir. Değişiklik gerçekleştiğinde bu kez çevrenin bozulması nedeniyle kıyılarımız elden çıkmış olacaktır.

O halde, bugünden doğal çevrenin bozulmasına karşı gelecek kuşaklara korumuş bir çevre bırakabilmek amacıyla etkin önlemler alınmalıdır. Çevre sorunu günümüzde global bir sorun haline gelmiştir. Hangi sosyo ekonomik sistemden olursa olsun her ülkede çevre sorunu o ülkenin politik gündeminde ön sıralarda yerini almaya başladı. Çevre sorununun sadece gelişmiş ülkelerin sorunu olduğu düşünülmemelidir. Sınırlar ötesi bir nitelik taşıyor, sınırları anlamsızlaştırıyor.

Ozon tabakasının incelenmesi ve bir bölümünde büyük bir delik açılmasıyla iklimler üzerine etkileri, sadece gelişmiş ülkeleri etkilemiyor. Yine Çernobil olayını usumuzdan çıkarmamalıyız. "Bir müsibet, bin nasihat getirir" derler, Çernobil bizim için böyle bir müsibet olmuştur diyor M. Gorbaçov.

YURTTAŞLIK VE DEMOKRASİ BİLİNCİ

Çevre sorununa karşı duyarlılığın gelişmiş ülkelerde üst boyutlara ulaşması; yurttaşlık bilincinin ayrılmaz yanı olan çevre bilincinin oluşumuna da yolaçtığı "çevreci hareketleri" ortaya çıkardığını görüyoruz. Bu ülkelerde çevre kirliliği sorunu üzerine kamuoyunun dikkatleri bu yöne çevrilmiş ve çok çeşitli düzeylerde meclisler, uluslararası toplantılar, gösterilerle ilgili uyarılmaya, politikalar etkilenmeye başlanmıştır.

5 Haziran Dünya Çevre günü nedeniyle TMMOB'ye bağlı Odaların İzmir birimleri ortak basın toplantısı düzenlediler.

Çevre sorunlarının çözümünde TMMOB'ye bağlı Odalara etkin görev verilmelidir

Büyüyen çevre sorunları nedeniyle tüm dünyada özel bir değerlendirme gününün konusu haline gelmiş bulunan çevre koruması, Dünya kamuoyunda sistem, ulus, din, renk ve cinsiyet farkı gözetmeksizin ortak bir mücadele platformu oluşturulan global bir sorun haline gelmiştir.

Çernobil kazası yalnız Sovyet halkı için değil, yakın, uzak tüm dünya halkları için bu konuda ciddi bir uyarı olmuştur. Yine, Köyceğiz Dalyan' da, insanlık tarihi öncesinin tanıkları Deniz Kaplumbağalarının neslinin tükenmesi tehlikesi iç ve dış kamuoyunu etkilemiş ve onların ısrarıyla sözkonusu turistik yatırımın büyüklüğüne sınırlama getirilmek zorunda kalmıştır. Benzer şekilde, Almanya'dan katı atık (çöp) ithaline karşı yöre sakinleri, çevre koruma örgütleri ve meslek örgütlerinin gösterdiği tepki sonucu çöpler iade edilmek zorunda kalmıştır. Bu örneklerden yöneticilerin çevre koruması karşısındaki duyarsızlığına karşı ulusal ve uluslararası kamuoyunun etkisinin taşıdığı önem ve yaptırım gücünün boyutu çok somut olarak gözükmektedir.

Ülkemizde sanayileşmenin doğru yönde gelişmemesi, tarım, orman dengesinin korunmamasının yanısıra çarpık şehirleşmenin yarattığı çevre sorunlarının his edilmiş derecede rahatsızlık doğurmasına çözüm olarak "geçici onarımcı" önlemlere başvurulmuştur. Oysa çözümün "önleyici ve aktif" olması gerekir.

Geçici-onarımcı önlemlere ilişkin en güzel örneği geçtiğimiz yıl yaşadık. "Mavi Körfez" projesi kapsamında içinde yapılan iç körfez dip çamuru taraması çalışmalarının nasıl sonuçsuz kaldığına bugünlerde tanık oluyoruz. Körfezin gerçek anlamda kurtarılabilmesi ancak "önleyici ve aktif" önlemler düşüncesi ile ele alınıp "paket" projeler hazırlamak ve uygulamakla olanaklıdır. "Paket" içindeki önlemlerin bir tekinin bile uygulamada ihmal edilmesi diğer tüm alınan önlemleri süreç içinde etkisiz kılacaktır.

İzmir'de çevre kirliliğinden sadece körfezin kirliliği anlaşılmalıdır. Özellikle kış aylarında İzmir ciddi boyutlarda hava kirliliğinin de tehdi altındadır. Bir yandan sanayi kuruluşlarının baca dumanları, diğer yandan konutlardaki kalorifer ve sobaların yanlış kullanımından doğan duman, öte yandan yoğun trafik içindeki araçların egzoz gazları İzmir'in atmosferini hızla kirletmektedir.

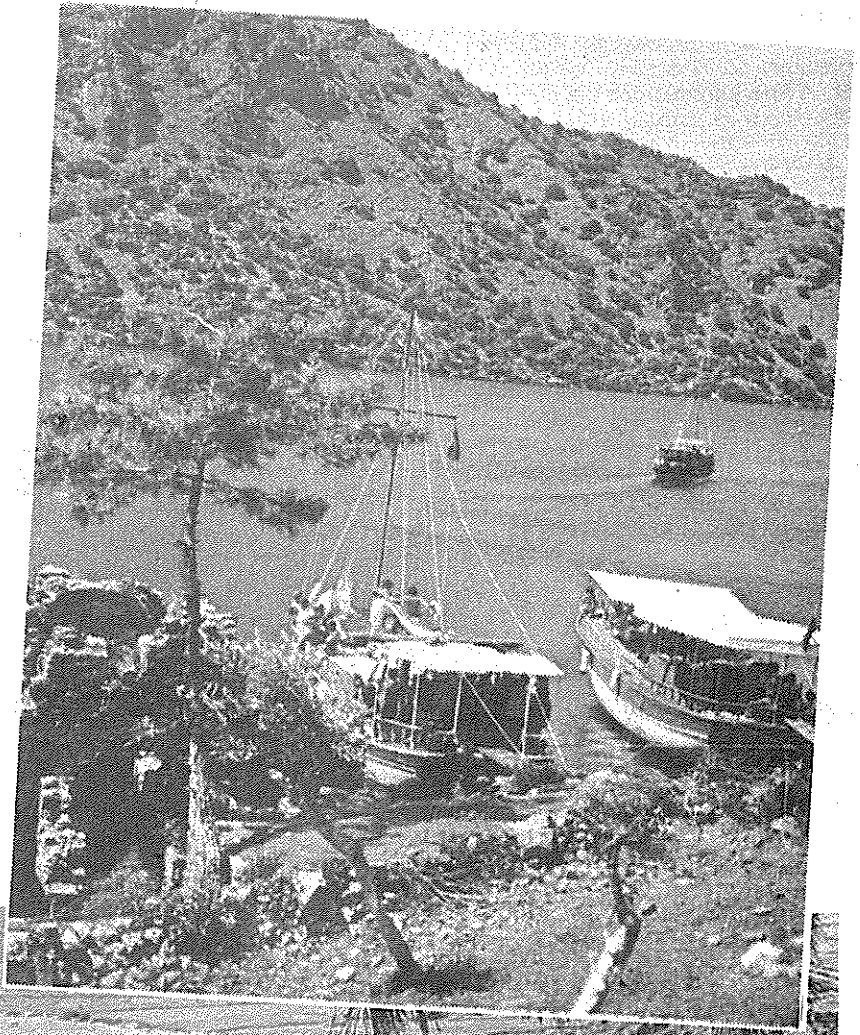
Ülkemizde çevre sorunlarına yaklaşırken eldeki teknik potansiyelimiz değerlendirilmelidir. Gerekli önlemlerin alınması açısından bir diğer önemli etmen de konuyla ilgili yasal yaptırımlardır. Bu yaptırımları uygulama sorumluluğu yerel yönetimlere düşmektedir. Konunun teknik denetimi ve kontrolü bakımından ise en etkin olabilecek uzman kuruluşlar meslek örgütleridir.

TMMOB'ye bağlı Odaların bu konuda meslek ilgi alanları içinde kendisinden istenecek her türlü hizmeti verebilecek potansiyele sahip olduğunu ve toplumsal sorumluluğunun bilincinde bulunduğunu yinelemek isteriz. □

Genelde bir toplumda çevre bilincinin oluşması için, herşeyden önce yurttaşlık bilincinin oluşması gereklidir. Yurttaşlık bilinci ise demokrasi bilincinin düzeyi ile yakından ilgilidir. Çevreci hareketler demokrasinin yerleştiği, kurumlaştığı Batı'lı ülkelerde etkili olabilmektedir. Bu hareketlerin, içinde yaşadıkları toplumda ve uluslararası platformlarda önemli baskı unsuru olabildikleri, kamuoylarını uyanık olmasını sağlamada önemli işlevler yüklediği gözlenmektedir. Ülkemiz ise bu noktadan henüz oldukça uzaktadır. Bunda demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla ülkemizde bir türlü yerleşememiş oluşunun temel etken olduğunu söyleyebiliriz.

Son dönemde, ülkemizde demokratikleşme sürecinin hızlandığı, çevreci hareketlerin önemli hareketlenmeler içinde olduğu görülmektedir. Demokratikleşme sürecine olumlu etkilerde bulunacak bu hareketlerin, ülkemizin çevre sorunlarının çözümünde önemli katkılarda bulunacağı kanısındayız.

Ülkemizde, bugün Marmaris denizinin kıyılarında ehlike çanlarının çalması, Ege Denizinde kıyısı bulunan kentlerimizin kilometrelerce uzağında denize girilebilir olması, sanayi ve evsel atıkların çay ve derelerle denize

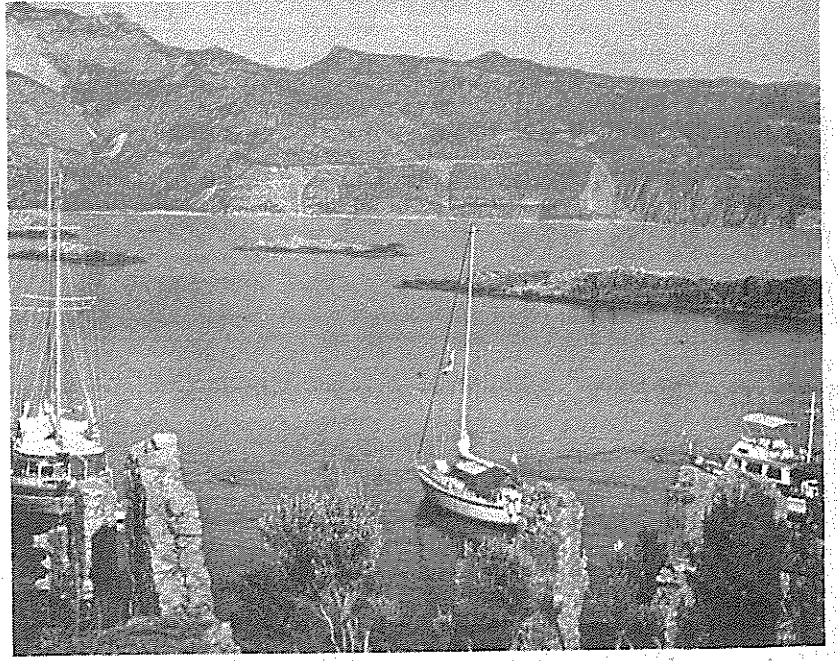
Çarpık politikalar yüzünden bugün doğal çevre yok olmak ile karşı karşıya. Bunun önüne geçmek en önemli toplumsal görevlerden biri. Bir zamanlar ve

ne güzel kıyılarımız vardı dile ilerde nostalji iç geçirmeler yaşamamak için...

ulaştırılması, son dönemde kooperatifler aracılığıyla küçük kıyı yerleşim alanlarında plansız, hızlı bir yapılaşma sonucu denizlerimizde kirlilik artmaktadır.

Yakında deniz ürünlerinde azalmalar görüldüğünde şaşmayalım. Bazı büyük kentlerimizin körfezlerinde deniz canlıları yok oldu. (İzmir, İzmit vb.) Basında ve TRT'de gün geçmiyorki bu kirlenmeden söz edilmesin. Böylece gereken önemin verildiği belirtilmek isteniyor. Oysa çıkan yasa ve yönetmeliklere karşı gerekli önlemlerin alınmadığını hepimiz izliyoruz. Yetersiz kalıyor çıkarılan yasa ve yönetmelikler, uygulanamıyor. Hatta bazı yetkililerin çaresizliği TRT ekranlarından açıkça gözleniyor.

Bunda çevre koruma yasa ve yönetmelikleri, kamu yararını gözeten kurum ve kuruluşların görüş ve önerileriyle amaca yönelik etkinliklerini reddeden anlayış ne yazık ki, "ticari kâr" düşünceleri çerçevesinde çözümler üreten kurum, kuruluş ve kişilerin önerileri doğrultusunda oluşturulmasının büyük rolü vardır. Sadece konuyla ilgili ticari ve sanayi faaliyette bulunanların meslek örgütleri Ticaret ve Sanayi Odalarının değil, konunun uzmanlarını bünyesinde toplayan ve ticari kaygılar taşımayan TMMOB, Tabib Odası vb. meslek örgütlerinin görüşleri alınmalıdır. Çevre korunmasında örgütlenmiş, sorumlu, duyarlı yaklaşımlar içinde bulunan toplumsal kesimlerin görüşleri alınmalıdır. Yine çok iyi yasa ve yönetmelikler hazırlanabilir. Uygulamada başarı kazanıl-

ması, halkımızın öncelikle yerel yönetimlere demokratik katılımın sağlanması, denetim mekanizmalarında etkin görevler aldırılmasıyla olanaklıdır.

Sonuçta ülkemizde gitgide büyüyen bir çevre sorunu vardır. Ancak sorunun çözümünün ertelenemezliği de üzerinde birleşilmesi gereken önemli bir unsur olarak durmaktadır. Konuya duyarlı, ilgili toplumsal kurumların, örgütlerin görüş ve önerileri bu doğrultuda baskı grubu oluşturma çalışmalarını yoğunlaştırmasına sıkıca bağlıdır.

Çevre sorununun artık dünyada global bir sorun olduğu, gerçeğiyle toplumların etkin katılımına bağlı olarak demokratik baskı gruplarının varlığıyla çözümlenebileceği açıktır.

Kısaca dünyada uluslararası boyutta bir konu olarak ele alınan çevre koruma bilinci ülkemizde henüz ulusal boyutta yeterince bilinçlendirilmediği gözlenmektedir. Ancak demokrasinin yaşam biçimi olarak kabul edilip kökleşmesiyle, çevresorunu da demokratikleşmenin bir ölçütü olarak gereken önemi kazanacaktır. □

ÜYELERİMİZE ÇAĞRI

Odamızın açmış olduğu "Motorlu Taşıt Sürücülerİ Kursu", kuruluşundan bu yana sekizinci ayını doldurmuş bulunmaktadır.

Bu süre içerisinde gözlediğimiz olay şudur:

Gerek kursumuza katılan adaylardan ve gerekse başvuruda bulunan kişilerden aldığımız izlenimlere göre, kursumuzun sadece mühendislere yönelik olduğun ve eğitimde düzeyin yüksek olduğu söylenmektedir.

Sürücü Belgesi almak isteyen vatandaşın, kültür düzeyi yüksek kişilerle birlikte eğitim görmekten çekindiği gözlenmektedir.

Eğitim seviyesinin yüksek olması ve katılan adayların gerçek anlamda sorumluluklarının bilincinde olmaları bizleri sevindirmektedir. Ancak sade vatandaşın da bu eğitimden çekinmemeleri gerektiği ve kursumuza rahatlıkla katılabilecekleri ve başarılı olabilecekleri konusunda bilgi verilmesi gerekmektedir.

Bu konuda siz üyelerimize de önemli bir görev düşmektedir. Öncelikle aile yakınları ve işyeri gibi yakın

çevredeki kişilere kursumuzun tanıtılması. Kursumuza katılmada tereddüt içinde olanların ikna edilmesi veya Eğitim Merkezimize gelerek bizlere ilişki kurmasının sağlanması gerekmektedir.

Kursumuza katılımın artmasını sağlayarak, bilinçli sürücülerin yetişmesinde toplumsal görevinizi ve Eğitim Merkezimizin maddi giderlerinin karşılanması konusunda da odamıza karşı sorumluluklarınızı yerine getirmiş olacaksınız.

İnsana değer veriyoruz. Yaşamı ciddiye alıyoruz. Birlikte "Trafik Cinayetleri"nin önlenmesinde katkıda bulunacağımıza inanıyoruz.

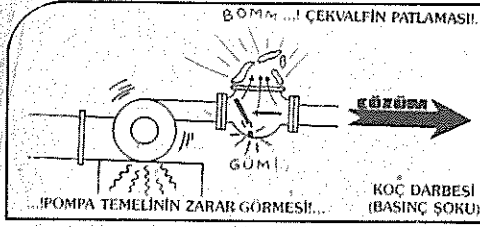
Kursumuza katılımını sağlayacağınız her kişinin Trafikte yaşam güvencesine katkıda bulunmuş olacaksınız.

Bu bilinçle yapacağınız çalışmalar için şimdiden teşekkür ederiz.

**DİNAMİK MOTORLU TAŞIT
SÜRÜCÜLERİ KURS MÜDÜRLÜĞÜ**

SU ŞEBEKELERİNDEKİ TÜM PROBLEMLERİ ÇÖZÜYÜRÜZ!..

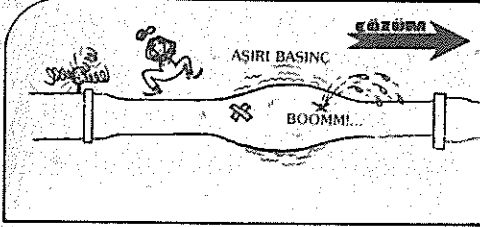
KOÇ DARBELERİ PROBLEMLERİ !..

Su koçu darbelerini önleme vanası

- Pompa istasyonlarında pompanın çalıştırılması ve durdurulması ile elektrik kesilmesi neticesinde meydana gelen "su koçu DARBELERİNİ" önler.
- Sistemi ani basınç değişimlerinden korur.
- Sistemde "HAVA KAZANINA" eşdeğer görev yapar.

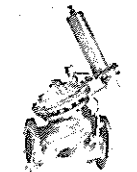
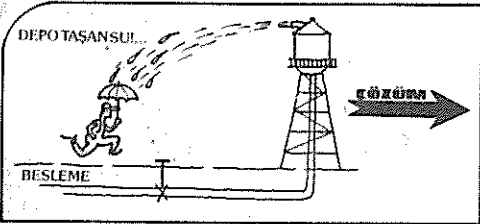
FAZLA BASINÇ NEDENİYLE BORU PATLAMALARI !..

Basınç düşürücü vana

- Yerel kot farklarından doğan yüksek giriş basıncını daha önceden belirlenmiş düşük bir çıkış basıncına azaltır.
- Vana giriş basıncı veya çıkış miktarındaki değişimlere bağlı kalmaksızın sabit bir çıkış basıncı temin eder.

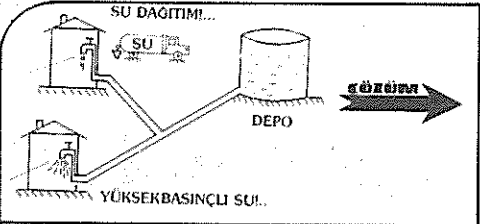
DEPOLARDA SU TAŞMALARI !..

Seviye kontrol vanası

- Depo ve tankların doldurulmasında daha önceden belirlenen seviyenin kontrolünü sağlar.
- Depolarda taşmaları önler.
- Deponun aynı hattan doldurulmasını ve boşaltılmasını sağlar.
- Uzaktan seviye kontrolünü sağlar.

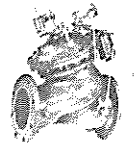
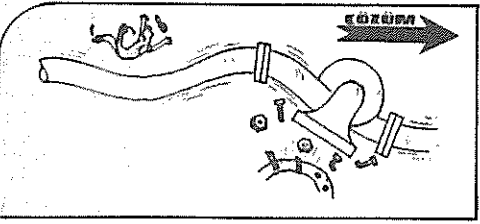
DEPO SEVİYESİ ÜSTÜNDEKİ MAHALLERİN SU ALAMAMA PROBLEMLERİ !..

Basınç sabitleme vanası

- Depo seviyesi üzerindeki mahallerin deponun pompa ile beslenmesi durumunda depoyu taşırmadan basınçlı su temini.
- Depo seviyesinden çok düşük katlara ve depo hizasındaki mahallere birlikte su dağıtımını yapılmak istenildiğinde basınç dengelemesini sağlar.

POMPALARDA KAVİTASYON VE DERİN KUYULARDA GÖÇME PROBLEMLERİ !..

Pompa kontrol vanası

- Pompanın pompalama eğrisi üzerinde seçilen optimum noktada çalışmasını sağlar; böylece kavitasyon oluşmaz.
- Derin kuyu tipindeki pompalarda basma yönünde sıkıştırılan havayı atmosfere atarak emiş hattında meydana gelen koç darbelerini önler; böylece kuyu göçüklerini önlemiş olur.

■ LÜTFEN KATALOG VE REFERANS LİSTESİ İSTİYİNİZ !..

KONTROL VANALARI

■ İrilibat Bürosu : 1162 Sokak No: 3/1 Zeytinlik - İZMİR

☎ : 14 26 38 - 14 88 08 - 12 05 75

■ Fabrika : 410 Sokak No: 11 Pınarbaşı - İZMİR

☎ : 18 29 91 - 18 34 89 - 18 18 08 TLX: 53351 FAX: 18 29 91

Çağdaşlığın ölçütü toplumun örgütlülüğüdür.

Fasih KUTLUAY

TMMOB Genel Kurul 6-8 Mayıs 1988 tarihleri arasında Ankara'da toplandı. Ülkemizde 130 bini aşkın mühendis ve mimarın tek mesleki demokratik kitle örgütü olan TMMOB'nin Kongresi 80 sonrası yapılanlara kıyasla daha hareketli olduğu gözlemlendi. Bu hareketlenme de, ülkemizdeki demokratikleşme sürecinin kazandığı ivmenin etkisi bulunmaktadır.

Toplumdaki hızlı politizasyon kongreye de yansdı. Özellikle kongreye konuk olarak katılan Bayındırlık Bakanı Sn. Sefa GİRAY ve çeşitli siyasi partilerin parlamenter düzeydeki temsilcilerinin, Anayasa'daki meslek kuruluşlarının çalışma alanlarını

düzenleyen yasa maddesindeki "siyaset yapma" yasağı üzerine görüşleri bu yansımanın ilk belirtileriydi. TMMOB Başkanı, Teoman ALP-TÜRK Anayasa'daki bu yasağın kaldırılmasına ilişkin açık konuşmasında getirdiği görüşlerle anılan tartışmayı başlattı.

Çağdaşlığın ölçütü toplumun örgütlülüğüdür. Toplumda örgütlülüğü savunmak, çağdaş bir toplumun oluşmasını istemektir. Çağdaş toplumlarda sorunların üstesinden gelinmesinde örgütler, toplumun dinamik unsurlarını oluşturur. Siyasal iktidarlar topluma ilişkin kararları alırken, birer baskı grubu oluşturduğunun bilinciyle bu örgütleri dikkate alırlar. Örgütlerin direnci, toplumu harekete geçirme yeteneğindeki gücünün miktarı, siya-

sal iktidarın kararını etkiler. Bu anlayış çağdaş toplumlarda demokrasinin yaşam biçimi olarak kabul edilip uygulandığının gösterebilir. Ülkemizdeki anayasa ve yasalardaki toplumun örgütlenmesi ve bu örgütlerin çalışmalarına ilişkin hükümlerine bakıldığında, çağdaş bir toplum oluşturma isteminden siyasal erki elinde tutan güçlerin henüz uzak olduğu görülmektedir.

İşte TMMOB Kongresine katılan konuklar konuşmalarında, çağdaş toplum anlayışında nerede olduklarını açıkça ortaya koydular. "TMMOB gibi örgütler ülke ve toplum yararlarına görüş, öneri üretmelidir. Siyaset

yapma yasağı kaldırılmalıdır” diyen muhalefet parti temsilcileri bir yanda, “Meslek örgütleri siyaset yapamaz. Siyaset sadece parlamentoda yapılır” diyen siyasal iktidar temsilcileri öte yanda yer aldı.

Böylesi canlı bir tartışma ortamında başlayan TMMOB Kongresinde, hafta içi olmasına karşın delegelerin ilgisi oldukça fazlaydı. Ülkemizin dörtbir yanından gelmiş mühendis ve mimar delegenin içinde TMMOB Kongresine uzun bir süre katılmışların özlem giderme isteği, toplantı salonunun önünü sıcak, samimi bir ortama dönüştürdü. Üçgün boyunca geç saatlere kadar süren kongre çalışmalarından delegeler haklı olarak fazla şey bekliyordu. Ancak toplantının gündeminin yüklü olması, zamanın delegelerce uzun tartışmalar nedeniyle iyi kullanılmaması beklentileri karşılamadı.

KONGREYİ ETKİLEYEN YAKLAŞIMLAR

Delegelerin değişik mesleksel ve sosyal konumlara sahip, birbirinden farklı görüşleri savunması, farklı yaklaşımları olmasına karşın, meslek ve meslektaş haklarının ülkemiz ve halkımız çıkarları doğrultusunda “savunulması ve geliştirilmesi” üzerine ortak bir anlayışa sahip olduğu gözleniyordu.

Ancak kongreden beklenen sonucun alınmaması temel anlayış etrafında birleşilmesinin tek başına yeterli olmadığını bir kez daha ortaya koyuyordu. Oysa konunun özünde, bu temel anlayışı yaşama geçirecek, bir anlamda onu ete kemiğe büründürcek olan konularda birlikteliklerin sağlanması vardı.

Yeni döneme ilişkin Çalışma Programının birlikte hazırlanması, çalışma anlayış ilkelerin birlikte belirlenmesi, öncelikli çalışma hedefleri konusunda tüm koşulların olanakların doğru değerlendirilerek ortak asgari yaklaşımların sağlanması örgütsel yapının güçlendirilmesinin tüm yanlarının açıkça ortaya konup irdelenmesi ve birlikteliğin sağlanması çalışmaları kongre sürecinde ele alınması, çözümlenmesi gerekli konulardı.

Bir kongre süreci, kongre öncesi hazırlık dönemini de kapsamaktadır. En az iki ay öncesinden başlatılan demok-

ratik tartışma platformlarında her konu ayrıntısına dek açık biçimde tartışılmalıdır. Tartışmaya konuya duyarlı, ilgili, sorumlulukla yaklaşan her delegenin ve yöneticinin katılımının sağlanması, katkısının alınması gerekmektedir. Bu kongre süresi içinde kısmen yapıldı. Ancak sonuç alınmayan toplantı ve görüşmeler olduğu kongre anında ortaya çıktı.

Kısaca bu kongrede hazırlık çalışmaları başarılı biçimde tamamlanamadı. Bunun da kongreye etkisi büyük oldu. Oysa çalışmalara katılan her aktif delege ve yöneticinin kongreye böylesi bir hazırlık döneminden geçerek katılması kongrenin başarısını sağlayabilirdi. Böylesi yoğun emek harcayan, ısrarlı çaba içinde olan delege ve yöneticilerin varlığına karşın tamamının bu eylem içinde olmaması sonucu etkiledi.

Şüphesiz kongreye aktif biçimde katılanların, bu etkinliklerini örgütlü biçimde ortaya koymamaları, bireysel değerlendirmelere ağırlık veren yaklaşımları kongrenin sonucunu etkiledi.

Bu kongrede 1988 yılı içinde TMMOB Genel Kurulunun olağanüstü toplanması kararlaştırıldı. O nedenle yapılan Genel Kurul Toplantısının iyi değerlendirilmesi, belirlenen eksikliklerin önümüzdeki kongreye dek giderilmesi için gereklidir.

Bu yazıda TMMOB Kongresini etkileyen dış etkilerden, ülkemizin 80 sonrası yaşadığı sosyo ekonomik ve politik koşullardan, yeterince söz edilmedi. Kongreyi bu gelişmelerden soyutlayarak değerlendirilemeyeceği gerçeği herkesin paylaştığı bir ortak görüş olduğu kanısındayız. Gelecek sayımızda, TMMOB'nin dış koşullardan etkilenmesini, Mühendis ve Mimarların 80 sonrası durumunu ve Mayıs 88 Kongresine yansımaları ele almaya çalışacağız.

Ülkemizin demokratikleşme sürecine önemli etkilerde bulunabilecek TMMOB'nin örgütsel yapısının güçlendirilmesi, etkinliğinin artması giderek önem kazanmaktadır.

TMMOB olağanüstü kongresinin bu açıdan iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. □

30. Genel Kurul Açıklaması

6,7,8 Mayıs 1988 tarihlerinde Ankara'da toplanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 30. Genel kurulu, 140.000 mühendis ve mimarın tek yetkili yasal temsilcisi olarak aşağıdaki görüşleri üyelerine ve kamuoyuna duyurmaya karar vermiştir.

"İstikrar getirileceği" savıyla yıllardır süregelen sosyo-ekonomik politikaların çıkmazı iyice belirginleşmiştir. İzlenen ekonomik politikaların bütün bedelinin çalışanlara yitkilendiği bu ortamda, dışa bağımlılığın ve anti demokratik uygulamaların artışıyla, tüm halkımız ve onun ayrılmaz bir parçası olan mühendis ve mimarlar için yaşam tüm koşullarıyla bir karabasan dönüştürülmüştür.

TMMOB 30. Genel Kurulu, yaşanan bu karabasan ortamından kurtulabilmesi için; meslek onuruna sahip çıkarak halka ve ülkeye karşı olan

sorumluluklarının bilinciyle, kuruluş yasasının kendine verdiği ve yıllardır hayata geçirdiği "ülke çıkarlarının korunması" anlayışıyla, aşağıdaki hususları vurgulamayı temel bir görev saymaktadır.

Bugün ülkemizde, işsizlik sorununun çözümü ve ulusal gelirin artmasını sağlayacak temel araç olan, ulusal bir sanayileşme politikası izlenmektedir. Son yıllarda çok az sayıda ki örneğin dışında, kamu eliyle ciddi sanayi yatırımlarına yönelinmemiştir.

Mevcut kaynaklar belirli altyapı projelerinin dışında gereksiz lüks turistik ve hizmet yatırımlarına, yapıldıktan üç ay sonra bozulan pembe kaldırımlar vb. marjinal işlevli yatırımlara aktarılmaktadır.

Sanayileşme diye bir amacı olmadığı gibi, bugüne değin ülkemizde ve birçok dış ülkede gerçekleştirilen binler-

ce projede kendini başarılarıyla kanıtlayan ulusal mühendislik birikimimiz hiçe sayılmaktadır. "Parayı veren düdüğü çalar" mantığıyla, bir dizi proje "Yap-İşlet-Devret" modeliyle anahtar teslimi olarak yabancı kuruluşlara karlı bir iş alanı olarak peşkeş çekmektedir. Adeta, "Düyun-u Umumiye" uygulamalarını hatırlatan bu gelişmelerin yanı sıra, Türkiye demokrasisinin önemli bir gücü olan kamu iktisadi teşebbüslerinin, "halka açılma" görüntüsüyle yerli ve yabancı tekelere hediye edilmesinin yolları araştırılmaktadır.

Kamuya ve halka açık olması gereken sahillerimiz, yabancı kuruluşlara 49 yıllığına kiraya verilmektedir. İmar mevzuatında Belediye Başkanlarına imar planlarında resen değişiklik yapma yetkisi veren uygulama suistimaline açık bir biçimde kullanılmaktadır.

Ulusal çıkarlara dayalı bir uluşım politikası izlenmemekte, demiryolları geliştirilmezken, başlamış projeler bile durdurulurken paralı otoyollar uluslararası müteahhit şirketlerine ihale edilmektedir.

1. Boğaz Köprüsü inşa edilirken meslek odalarının dile getirdiği köprülertuzağı gerçekleşmiş ve 2. köprüden sonra İstanbul kent içi ulaşımını çıkmaza sokacak olan 3. köprü ve diğer köprüler dizisi gündeme getirilmiştir.

Kentlerde plansız bir biçimde yeşil alanlar ve ulusal kültürel mimarimizin ürünleri yok edilmektedir. Ülkemizdeki teknik eğitimin temel kurumlarından biri olan İTÜ, Taşkışla Binası yerli yabancı otelcilik şirketlerine sunulmaktadır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı 19 Odası yıllardan beri uzmanlık konularında bir dizi etkin çalışma yapmışlar ülke ve halk çıkarlarına aykırı gördükleri uygulamalara karşı çıkmışlardır. Bugün de TMMOB ve üyeleri bu olumsuz gelişmelere karşı çıkmakta ancak bunun

bedelini sürgünlerle işten atılmalarıyla ödemektedir.

TMMOB ve Odalara yönelik baskıların son örneği Bursa'daki TMMOB Lokali ve Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesinin "1 Mayıs" gerekçesiyle kapatılmasıdır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tüm bu olumsuz ekonomik gelişmelerin yanı sıra ülkemizde son seviz yıldır artan bir yoğunlukla sürdürülen baskı politikalarına, anti demokratik uygulamalara karşı çıkmayı temel bir görev saymakta ve gerçekleşmesi için çaba harcayacağı talepleri üyelerine ve kamuoyuna duyurmaktadır.

1. Anayasa ve temel yasalardaki tüm anti demokratik hükümler değiştirilmelidir. Başta Anayasa olmak üzere Toplantı ve Gösteri Yürütüşleri Yasası, Dernekler Yasası, Sendikalar Yasası, YÖK Yasası, İş Yasası, Toplu Sözleşme Yasası ve diğer yasalar demokratik içeriğe kavuşturulmalıdır.

2. Ülkemiz İnsan Hakları konusunda onayladığı ve artık bir iç hukuk düzenlemesi olan tüm uluslararası belgelerdeki yükümlülükleri yerine getirmeli, her türlü baskı, işkence vb. uygulama-

malar son bulmalıdır.

3. Örgütlenme özgürlüğü üzerindeki bütün engeller kaldırılmalı, mühendis ve mimarların ve tüm çalışanların eksiksiz sendikal haklara sahip olması sağlanmalıdır. Kazanılmış hakları yokedici adeta bir angarya düzeni olan sözleşmeli personel uygulaması son bulmalıdır.

4. Tüm çalışanlara enflasyonun üzerinde gelir artışı veren ücret düzenlemeleri gecikmeksizin yapılmalı, asgari ücret insan onuruna yakışır bir düzeyde yeniden belirlenmeli ve vergi dışı bırakılmalıdır. Asgari geçim indirimi tanımlaması asgari ücrete eşitlenmeli, ücretlilerden alınan vergi oranı düşürülmelidir.

5. Niteliğini yurt dışında da kanıtlayan ulusal-bilimsel-teknolojik birikimimiz ve teknik gücümüzle çözebileceğimiz mühendislik ve mimarlık sorunları için ülkemiz gerçeklerine aykırı normları pahalı ve gereksiz malzeme ve ekipmanı dayatan yabancı proje danışmanlık ve yapım önerileri reddedilmelidir.

6. TMMOB ve bağlı odalar, ulusal plan, program ve yatırımlarla karar al-

ma süreçlerinde yer alan söz sahibi kuruluşlar arasında bulunmalıdır.

7. TMMOB ve odalara, uluslararası platformlarda temsil edilme olanağı sağlanmalı, uluslararası bilimsel-mesleki kuruluşlara üye olmayı önleyici mevzuat değiştirilmelidir.

8. Doğal kaynaklar talan edilmeme- li, salt ihracata dayalı bir döviz kaynağı olarak görülmemeli ve sağlıklı bir sanayileşme politikasına girdi sağlayacak olan ulusal bir madencilik politikası izlenmelidir.

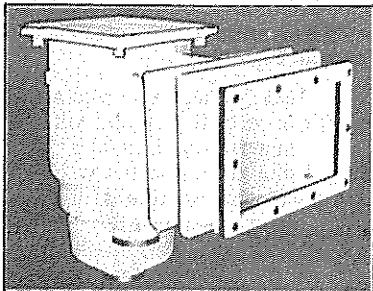
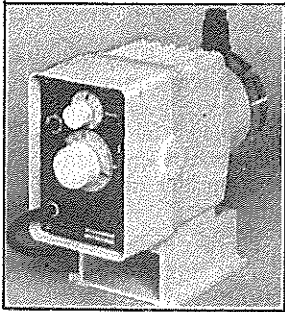
9. İmar Yasası'nda mühendis ve mimarların yetkisini teknisyenlere devretmeye yönelik değişiklik girişimleri son bulmalıdır.

10. Ülkemiz için büyük önem taşıyan GAP Projesi ulusal çıkarlar doğrultusunda geliştirilmeli, GAP Havzası'ndaki suların kullanımında uluslararası gerginliklere yolaçabilecek girişimlerden kaçınılmalıdır.

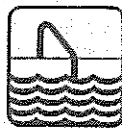
11. Mühendis ve mimarlar üzerindeki baskı uygulamaları son bulmalı, Bursa'da kapatılan TMMOB Lokali ve Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi derhal açılmalıdır. □

YÜZME HAVUZU

AKSESUARLARI

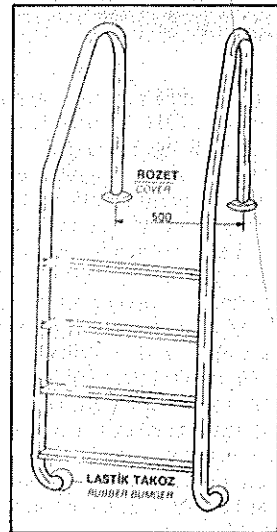

- Filtre çeşitleri
- Skimmer yüzey temizleyici
- Vakum süpürgeleri
- Merdivenler
- Trampren
- Dozaj pompaları
- Dezenfeksiyon sistemleri
- Su altı lambaları
- Su test cihazları
- PVC ızgaralar
- Tablet klor, sıvı klor

BURKUT
HAVUZCULUK

Mak.Yük.Müh. **ENİS BURKUT**
Yeni Asır İşhanı Z.6 - 35210 İZMİR
Tel: (51) 258333 - 258608 TÜRKİYE

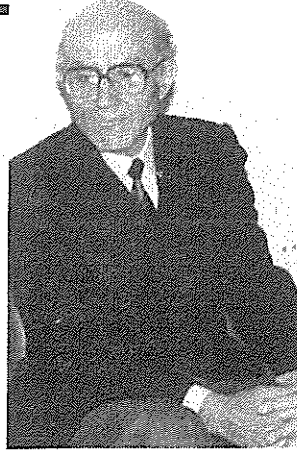

Grafik-Mar

ODAMIZIN İLK İZMİR TEMSİLCİSİ NURİ ARUN:

**Makina Mühendisi
iyi bir tasarımcı
ve çok yönlü
bir uygulamacı
olmalıdır**

● Röportaj: Işıl KUTLUAY

1918'de Konya'da (Seydişehir) doğdu. İlk ve orta eğitimini Konya'da yaptı. Teknik tabanlı lise öğrenimini İstanbul Sanayi Mektebi'nde tamamladı. 1936 yılında Devlet Hava Yolları İdaresi'nin ilk kuruluşunda sivil pilot yetiştirilmek üzere bir yıllık teorik ve pratik eğitim gördü. Sonra havacı olmaktan vazgeçerek Bayındırlık Bakanlığı'nın açmış olduğu seçme sınavını kazandı ve Makina Mühendisliği tahsili için 1938 yılı başlarında Almanya'ya gönderildi. Mühendislik tahsili için zamanın Alman eğitim yasalarının öngördüğü nizami staj programını Berliner Maschinenbau A.G.V.L. Schwartzkopf fabrikalarında tamamladıktan sonra Ingenieurschule Beuth der Reichshauptstadt Berlin adındaki yüksek okuldan 1948 yılı başlarında mezun oldu.

TCDD Cer teşkilllerinde çeşitli sorumlu yönetici kademelerde görev aldı. En son Cer Dairesi Dizelizasyon Şubesi Teknik Müdürü iken kendi isteği ile 1973 yılı sonlarında ayrılarak İzmir'de BİSAN Bisiklet Sanayi A.Ş.'de Konstrüksiyon Başmühendisi olarak görev aldı. 1988 yılı başlangıcında bu görevden ayrıldı. Halen Odamızın Eğitim Komisyonu faal üyesidir.

Sayın Arun, sizin M.M.O.'nın oldukça eski üyelerinden olduğunuzu biliyoruz. Bize o günlerle ilgili çalışmalarınızı anlatır mısınız?

- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kurulmadan önce Yüksek Mühendisler Birliği vardı. Ankara, İstanbul ve İzmir'de. 1954 yılında tüm mühendislerin birlikte toplanmaları ve Odalarını kurmaları yasal düzenlemeyle esas olarak getirildi. Kanun T.C. sınırları içinde Mühendislik hizmeti verecek teknik elemanların Odaya kaydolması zorunluluğunu getirdi.

Sanırım o yıllarda ülkemizde çok sayıda Mühendis yoktu. neden örgütlenme gereğini duydunuz, bu kanunun çıkmasında Mühendislerin etkisi oldu mu?

Mesleki ikilik duymamak için örgütlenmeye gidildi. Mühendis hizmetlerinin pürüzsüz yürütmesi, inançlı bir birliğin kurulması sağlanmalıydı. Tabii ki Mühendislerin çabaları oldu. 1950'lerde 6000 civarında Makina Mühendisi vardı. M.K.E. Mühendisleri, D.D.Y. Mühendisleri ve Sümerbank'

ta çalışan Mühendislerin çalışmalarıyla M.M.O. kuruldu. O yıllarda bizim büyükerimiz, abilerimiz parlamentolarla görüşerek onların bu kanunu meclise getirmeleri konusunda sürekli çaba harcadılar. Bu çalışmaya işyeri yöneticileri deyardımcı oluyordu. Ben o yılda DDY İzmir Halkapınar Motorlu Tren Depo Müdürüydüm. Ankara Merkezini kuruluşunda İzmir delegesi olarak yer aldım. Oda Merkezimizi kurduk.

Sayın Arun bu çalışmalarınız kolay olmadı herhalde, sorunlarınız nelerdi?

Evet zaman zaman tartışmalarımız oluyordu. 1957 yılında T.M.M.O.B'nin Genel Kurul Toplantısı yapıldı. Burada Yüksek Denizcilik Okulu mezunlarının Gemi İşletme Mühendisi olarak birliğe üye kaydedilmesi büyük tartışmalara neden oldu. Tartışmalar formasyon yönündendi. Gayeyi saptırmamak içindi. Sonucunda onlar da birliğe üye oldu. M.M.O.'da bu yıllarda güçlenmeye başladı. ilk Sanayi Kongresi yapıldı. Kalite kontrolün teşviki yönünde çalışmalar başlatıldı ve

belge verme yetkisi Odamıza verildi. Kalite Kontrol Komisyonu kuruldu. Ayrıca ara proje ve yetki belgesi mecburiyeti getirildi. Bu kaynaklar Odamızın maddi gücünün oluşması yönünden önemli katkılar getirdi. **Siz aynı zamanda sanayorum ilk İzmir Temsilcisisiniz. Biraz da bundan söz eder misiniz?**

Temsilcilikler ilk İzmir ve İstanbul'da kuruldu. İzmir Temsilcisi de ben oldum. 1957-59'da ilk muvakkattat bürosu, DDY İzmir Halkapınar Motorlu Tren Deposu oldu. Çalışmalara başladım. Seminerler, kurslar açmayı tasarlıyordum, ilk olarak yer gerekiyordu. Burada vazife alacak elemanların temininde güçlüklerle karşılaşıldı. Tabii bir de gelir olayı vardı. Merkezden tahsis istedim, bunu vermediler. Bu nedenle buradaki faaliyetimiz çok ağır aksak gelişti.

Sayın Arun, siz Mühendislik eğitiminizi Almanya'da yaptınız. Hem de Nazi Almanyası'nda. O dönemin canlı tanığısınız. Bize dönemi ve yaşadıklarınızı anlatır mısınız?

Mühendislik tahsilim için Bayındırlık Bakanlığı'nın açtığı imtihana girdim ve kazandım. 1938-1942 yılları arasında Almanya'da kaldım. "Ingenieur Schule der Reichshauptstadt Berlin" okulunda eğitim gördüm. Bu 4 yıllık bir okuldur. Ben Almanya'ya gitmeden bir yıl önce Hitler Nazi Almanyası'na Avusturya'yı işgal etmişti. Oraya varduktan bir yıl sonra muazzam bir yahudi düşmanlığı başladı. 1939 kışında Paris'te Alman ateşesinin öldürülmesi üzerine Berlin'de Naziler yahudi müesseselerini tahrip ettiler.

Siz o zaman çok gençsiniz, sanırım Nazizmin ideolojisini de pek bilmiyorsunuz. Yaşadığınızı bu olaylar karşısında ne hissettiniz?

Aldığımız kültür ve terbiye ile gördüğüm bu insanlık dışı hareketler beni şaşkına çevirdi. Hitlerin "KAVGAM" adlı kitabının özeti okudum. Orada ırk ayrımı ırk düşmanlığı sergileniyordu. Bu bizim insanlık düşüncelerimizle bağdaşmıyordu. Hitler Almanyasının "Nazi Gençlik Teşkilatı" çok iyi çalışıyor, ilkokuldan çocuklar alınıyor ve Nazi düşüncesi ile kafası yıkanıyordu. Gençlik pek yakında olacak bir savaşa hazırlanıyor izlenimi veriyordu. Yoğun bir Nazi propagandası yapılıyordu. 1939 Ağustos sonlarında "Danzig koridoru" sorunu ortaya çıktı. Sorun Polonya ileydi. "Berlin Orta Avrupa Türk Talebe Müfettişliği"nden bir yazı aldım. Avrupa'da gelişen son siyasi durumlar yüzünden, yurda dönmemiz gerektiği ve pasaportumuzla beraber

Berlin Büyükelçiliği'ne başvurmamız isteniyordu. Büyükelçiliğe gittiğimde tüm Avrupa'da okuyan 300'ü aşkın Türk talebesi orada idi. Pasaportlarımızı vize ettiler. 30 Ağustos 1939'da Türkiye'ye dönmek üzere hareket ettik. 1 Eylül'de Yugoslavya sınırını aştığımızda radyodan (o zaman tarnsistörülü radyolar yoktu arkadaşımızda aküyle çalışan bir radyo vardı) Hitler ordularının Polonya'ya savaş açtığını öğrendik. Türkiye'de 3 ay kaldık. Almanya'nın Türkiye Büyükelçisi Van Pape'nin Türk Hükümetine vermiş olduğu güvence ile Türk öğrenciler geriye döndüler. O arada Polonya alınmıştı. Biz de savaş ortamının içine girдик, bir kaç gün sonra Münih bombalandı.

Sayın Arun bir yabancı olarak size okulda Nazi taraftarı öğretim üyesi ve öğrenciler nasıl davranıyordu?

Biz Atatürk döneminde öyle yetiştirilmiştik ki Türk olmanın verdiği gurur ve mutluluğu taşıyorduk. Almanya'da milliyetimiz sorulduğunda iftiharla Türk olduğumuzu açıklardık. Türkiye, İngiltere ve Fransa ile müttefikti. Bu yüzden okuldaki gençler bize cephe aldılar. "Türkler arı ırktan değildir, biz yakında İstanbul'u alacağız" gibi aşağılayıcı sözler söylüyorlardı. Bizler de boş durmuyorduk gerektiğinde tartışmalara korkmadan giriyorduk. Nazi partisi üyesi olan genç doçentler, problem yaratıyordu. Ancak yaşlı öğretim üyeleri daha ılımlı bir tutumda idi. Birgün "Talaşlı işlem makinaları konstrüksiyonu" dersinde, dersin hocası bir spiral matkabın talaş kaldırdığı esnada hasil olan vektörel dört kuvvetten başka beşinci bir kuvvet olabileceğini söyledi ve sordu, "Bunu kim açıklayabilir". Ben açıklamak için izin istedim. Nazi olduğu için benim yüzüme bakmadı, bekledi, onlardan yanıt gelmeyince bana söz vermek zorunda kaldı. Elime tebeşiri aldım. Tam izah edeceğim "Bir dakika" dedi. Almantalebelere dönüp,

"Baylar şarkılar iyi matematikçidir fakat çok çok kötü bir konstrüktördür" dedi. Sanki başımdan kaynak sular döküldü. Çok üzüntü duydum, bu bir hakaretti. Yabancı bir öğrenciye dostça olmayan bir tavırdı. Konuyu açıkladım ve yerime oturdum. O gece sabaha kadar uyuyamadım.

Alman Orduları Fransa'yı işgal etmeden önce 10 Mayıs 1940'da Belçika ve Hollanda üzerine yürüdüler, bir hafta gibi kısa bir sürede askeri hareketi tamamladıktan sonra majino hattını arkadan çevirdiler. Okulda hergün hoparlörden yayın yapıyorlar, bütün öğrenciler derslerini bırakıp bu özel askeri tebliğleri dinliyorlardı. Ben de bu sırada proje çalışmamı yapıyordum. Nazi öğrenciler sert bir biçimde dinlemek zorunda olduğumu söylediler. Bende "hem dinler, hem çalışırım" dedim, tabii tartışmalar çıktı, rektöre kadar intikal etti. 24 Ağustos 1940'da Gestapodan iki sivil polis akşam üzeri evimden çıkıp beni kelepçeleterek aldılar Berlin Polis Genel Müdürlüğü binasındaki nezarethaneye koydular. Bodrum katında çok kötü bir odada bir hafta Alman, Polonyalı, Yahudi tutuklularla beraber kaldım. Bir hafta yan odada yapılan işkence sesleriyle dolu geçti. Beni nazi düşüncesine karşı olan işçiler hep teselli ettiler. Ben rahatsızlamak, gardiyana doktorla görüşmek istediğimi söyledim. Doktora çıktığımda orada iki Türkün daha tevkif edilmiş bulunduğunu öğrendim.

Gestapo sizi tutukladığında gerekçe gösterdimi?

Bunun bir misilleme olduğunu söylediler. Türkiye'de 2 Alman tutuklanmış ona karşılık ben dahil 5 Türk'ü almışlar. Türk Konsolosu bizi ziyarete geldi. Bu arada üçümüzü bir haftanın sonunda bodrumdan daha iyi olan zemin katta bir odaya aldılar. Türk Konsolosu, Büyükelçiyle görüşerek bizi, Berlin banliyösünde siyasi tutukluların bulunduğu "Schineweide" cezaevine aldırdı. Burada koşullar daha iyiceydi, yatağımız ve duşumuz vardı ve gazete.. Orada elli gün kadar kaldık. Bu arada Berlin bombalanıyordu, biz endişe içinde heran bombanın düşmesini bekliyorduk. Aynı zamanda da "bir bomba düşse de şuradan kaçıp kurtulsak" diyorduk.

Nazi Dışişleri Bakanlığında Gestapo'ya verilen özel bir emirle bu tevkif evinden çıkartılıp bir Gestapo görevlisinin refakatinde Berlin şehir merkezinde Wilhelmstasse'deki Gestago binasına götürüldüm. Orada pasaportumu alıp beni serbest bıraktılar. Buna itiraz eder gibi oldum. Yabancı bir

kimsenin böyle bir ortamda pasaportsuz dolaşamayacağını söylediğimde, kısa bir süre sonra evinize getiririz yanıtını verdiler ve olanlardan Türk Hükümetinin sorumlu olduğunu küstah bir eda ile söylemekten kendilerini alamadılar.

Her yıl yurt hizmetinde mühendisler topluluğuna katılmakta olan melektaşlarımız için düşünce ve görüşlerinizi alabilir miyiz?

Çok yönlü bir soru yönelmiş bulunuyorsunuz. Önce şunu belirteyim ki, mühendislerimiz yurt kalkınmasının sanayileşme sürecine bağlı olarak devletin önderlik ve teşvikleri ile mümkün olacağı bilincindedir. İnaniyoruz ki, genç mühendislerimiz batılı meslektaşlarından yetenek bakımından hiçbir zaman geride değildir. Kurulan her sanayi biriminde bu gençlerimiz kısa sürelerde uyum sağlamakta ve yeteneklerini kanıtlamaktadırlar. Ancak bir gerçeği çizilemek isterim ki, gençlerimizin önce Türkiyemiz gerçekleri için hayati mühendislik öğelerini içeren bir bilgi ve beceri ile yurt hizmetine yöneltilmesi daha isabetli olur. Bir makina mühendisi iyi bir tasarımcı ve

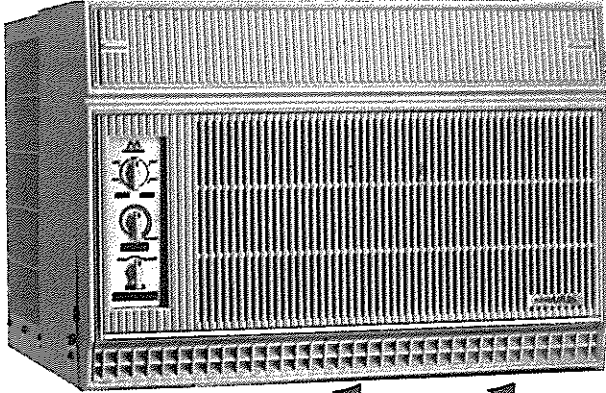
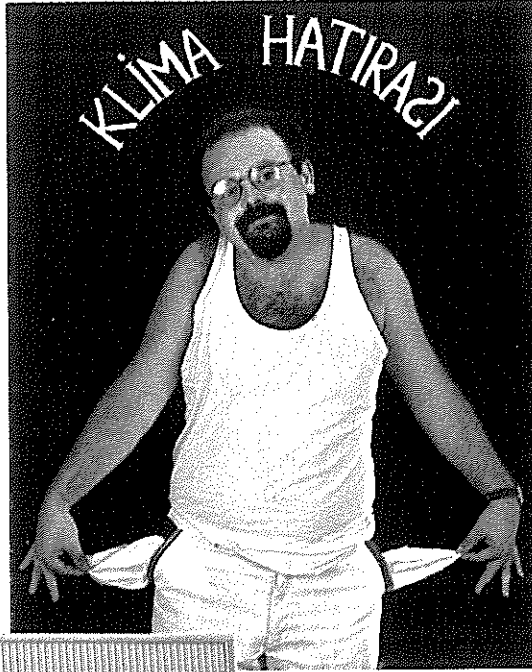

çok yönlü bir uygulamacı olmalıdır. Kendilerini bilgi ve beceri yönünden sürekli yenileme gayreti içinde olmalıdır. İleri batılı yabancı dillerden enaz bir dile aşina olmaları zorunludur. Aksi takdirde batılı meslektaşlarından çağın gerisinde kalmaya mahkum olurlar. En son 1956'lı yıllardan bu yana batılı sanayi ülkelerinde mühendislik öğretim kuruluşlarının programlarında oldukça sıkı ve mecburi bir yabancı dil eğitim politikası uygulanmaktadır. Bunların bir çoklarında iki yabancı dilin bile programlandığı bir gerçektir.

Yabancı dil edinmekle ve öğretilmekle sorunlar çözümlü mü demek istiyorsunuz?

Hayır böyle bir şey düşüncülemez. Dikkatle dinledinizse ben Türkiye gerçeklerine değinerek sorularınızı yanıtlamaya çalıştım. Son yirmi yıl sürecin-

Ali Bey'in klima aldıktan sonraki halidir!

...klima aldıktan sonra
cebinizde para kalmalı.

Nicinin pahalı olsun ki?

Zulmeden sıcakları umursamamanın iki yolu var:
Birincisi, fiyatıyla zulmeden bir klima satın almak...
ve yaz boyunca serinlemek.

Siz öbür yolu... akılcı yolu seçin: İyi bir klimayı,
mümkün olabilecek en uygun fiyatla satın alın;
yaz - kış kullanın, hesaplı yatırım yapın.

GENERAL AIR

• RAC - 134 C (Soğutmalı) • RAC - 110 H (Heat - pumpli)

M
Meltem

**MELTEM SOĞUTMA ISITMA
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**

Merkez - Mağaza:
Atatürk Cad. No.266 / A,
Alsancak 35220 - İZMİR
Tel: (51) 21 92 91 - 22 50 46

BAYİLER:

ADANA: Ege Yıldız Bölge Baş Müdürlüğü Ordu Cad. No:3 Tel: 124744 - 112071
ANKARA: Sipahi Ltd. Şti. Kenedi Cad. No.84 / 3 Tel: 1681019 - 1265364 Kuşçukesat
İSTANBUL: Marmara Meltem Endüstri Mamulleri Paz. A.Ş.
Nüzhetliye Cad. No:15 Tel: 1591546 - 1591547 - 1609292 Beşiktaş
İZMİR: Artaş Dayanıklı Tüketim Malları Pazarlama A.Ş. 1371 Sok. No:1 Tel: 25 15 31
Fabrika: Tel: (5481) 1714 - 1951 Telex: 52313 gair tr. Telefax: (51) 21 10 71

UYAN

MAKİNA

SANAYİ ve TİCARET LTD ŞTİ

TÜRK-İTALYAN İŞBİRLİĞİNİN YENİ ÜRÜNÜ

4x4 LODER / BEKO-LODER / EKSKAVATÖR
ÇEKİCİ -KURTARICI - FORKLİFT
TOMRUK İSTİFLEYİCİ - HİDROLİK BOMLAR
HİDROLİK POMPA - VALF - DİREKSİYON - HORTUM
SİLİNDİRLER - HİDROLİK KIRICI ve DELİCİLER
BENDİNİ 4X4 MOBİL VİNÇLER
ARCOMET KULE VİNÇLER
KATLANIR ve TELESKOPIK VİNÇLER
İŞ MAKİNASI KABİNLERİ

GAZI BULVARI 54 İZMİR

Tel : (51) 13 42 66 - 14 59 46
Telefax : (51) 14 59 46
Telex : 1853601 uynm tr
Teletex : 53601 UYNM TR

Fabrika : UYAN İŞ ve ZİRAAT MAK. SAN. A.Ş.
Pancar Kasabası - Torbalı / İZMİR

de yurdumuzun birçok ilinde mühendislik öğretimi yapan kuruluşları devreye girmiştir. Oldukça hızlı giden bu atılımlar kuşkusuz bazı önemli sorunları da beraberinde getirmiştir. Bu sorunların başında makina ve teknoloji laboratuvarlarının yetersiz kalmış olması başta gelmektedir. Bundan başka fizik ve kimya deney laboratuvarlarını da buna dahil edebiliriz. Bu sorunların çözümü için devletin destek olması şarttır. Daha fazla vakit geçirmeden bu sorunlar mutlaka bir çözüme bağlanmalıdır. Tanınmış özel sektör sanayicilerimizin katkıları da çok isabetli olur. Yeterki bir kampanya başlatılmış olsun. Genç öğretim görevlilerine istisnasızileri birbatılı sanayi ülkesinde ihtisas yapma olanağı sağlanmalıdır.

Genç Mühendislerimiz için varsa bazı önerilerinizi alabilir miyiz?

Yeni mezun olmuş gençlerimize özellikle bir önerim vardır. Önce hiç olmazsa 3 yıl sıra mühendisi olarak mesleğinde ve branşında deneyime ağırlık vermek. Bilinmelidir ki sorumlu yöneticiliğin cazibesine kapılıp, ilk yılları harcamamalı. Çünkü yöneticilik bir meslek değildir. Belli aşamalardan sonra bu düşünülmalıdır. Bu dönemlerden geçerek sorumlu yönetici olan bir mühendis kendini daima daha güçlü görür ve inisiyatif sahibi olma ta cesaretlidir. Öte yandan Türkiyemiz henüz alıkmakta olan ve doğal kaynakları oldukça zengin fakat gerçek maddi kaynak ve olan kları kısıtlı ve aynı zamanda dışa bağımlılığı olan bir ülke durumundadır. Bu nedenle genç meslektaşlarımıza bir önerim daha var. Titiz bir tasarımcı ve dikkatli bir hesapçı olmak. Çünkü Türkiyemizin zaman ve malzeme israfına tahammülü yoktur.

Yurdumuzun bugünü ve yarını açısından bakıldığında endüstri alanında bir tekniker boşluğu olup olmadığını düşünür müsünüz?

Açıkça konuşmak gerekirse 1980 yılına kadar özel mühendislik akademi-

lerinin sayısında gerçek mühendis ihtiyacı dikkate alınmadan hızlı bir artış olmuştur. Üstelik bazı illerimizde mühendis yetiştiren resmi kuruluşların da devreye girmesiyle bugünkü mevcut endüstrimizin sınırlı oluşu nedeni ile bir ideal iş bulma zorluğu düşünülebilir. Ne varki, tekniker formasyonunda öğretim veren kuruluşlarımız yaklaşık 20 yıl önce bir kanunla kapatıldığından, onların dolduracağı teknik hizmet alanı bugün için mühendislere doldurulmuş bulunmaktadır. Tekniker, bilindiği gibi batılı sanayi ülkelerinde mühendis ile usta veya işçi arasında (uygulama alanlarında) çok yararlı bir irtibat elemanıdır. Kaldı ki, bir mühendisin eğitimi bir tekniker göre çok daha fazla masraflıdır. Bu durum devletin bütçesi yönünden de bir israf unsuru olmakta başka bir şey değildir kanımca.

Türkiye genelinde daha önce kapatılmış olan tekniker okullarının yeniden açılmasına taraftar mısınız?

Sanırım, evet çok isabetli olur. Bugünkü endüstri ve teknik liselerimizin vermekte olduğu teknik eğitimle Avrupa standartında yetiştirilecek teknikerlerin yerleri kesinlikle doldurulmaz. Sanayi kuruluşlarındaki son 20 yıldan bu yana olan deneyimlerimiz bunu açıkça kanıtlamaktadır. Dileğimiz odurki, 3 yıl öğrenim süreli bir tekniker formasyonu ile bu boşluk mutlaka doldurulmalıdır.

Biraz önceki düşünceleriniz doğrultusunda teknik liselerin bugünkü eğitiminde bir revizyon gerekecek mi?

Doğal olarak evet. İlkokuldan sonra 4 veya 5 yıl eğitim süreli sanat okulları, Türkiye koşulları için daha gerçekçi olur kanısındayım. Özellikle dar gelirli halk tabakasının çocuklarının küçük sanayi işyerlerinde sosyal düzeyi çok düşük standarttaki çiraklık problemleri de büyük ölçüde giderilmiş olacak ve sonuçta daha kaliteli ve sağlıklı sanayi işçileri bu sahaya kazandırılmış olacaktır. Fakir kesimdeki halk çocuklarının büyük çoğunluğu (iyi niyetle yürürlüğe konmuş kanunlara rağmen) çirak adı altında küçük sanayi işyerlerinde işler acısı görüntüler sergilemektedir.

Yani bundan önceki Sanat Enstitüleri düzeyinde bir eğitimin düzenlenmesini mi amaca uygun görüyorsunuz?

Çok samimi bir itirafla evet diyebilirim. Tekniker okullarına da buradan mezun olacak gençler alınmalıdır.

Teknik tabanlı meslek yüksek okullarına düz lise çıkışlı öğrenci adaylarının alınmasına karşı mısınız?

Benim deneyimlerime göre, bu kuruluşlarda şayet daha bir süre eğitimler sürdürülecekse, endüstri meslek liselerini bitirmiş olanlar tercih edilmelidir. Endüstri meslek liselerinden çı-

kışlı meslek yüksek okulunu bitirmiş olan teknik elemanlar endüstride daha uyumlu ve başarılı olmaktadır.

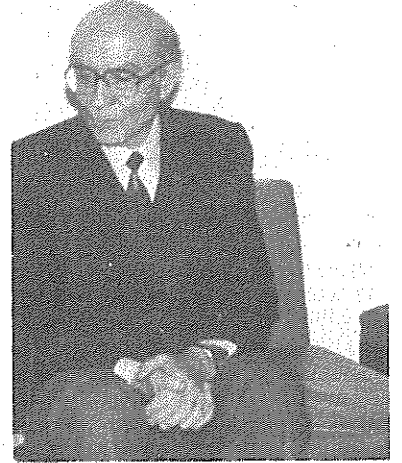
Durum böyle olunca teknik tabanlı meslek yüksek okullarının eğitimi konusunda görüşleriniz nelerdir?

Meslek yüksek okulu diye adlandırılan bugünün öğretim kuruluşlarının yerine biraz önce değindiğim tekniker eğitimi yapan okulların yeniden ihya edilmesi, ülkemiz sanayinin muhtaç olduğu tabandaki teknik elemanın temini bakımından kuşkusuz yararlar sağlayacaktır.

Böyle bir ayrımı yapmak eşitlik ilkesini zedelemiş olmaz mı?

Kesinlikle olmaz. Çünkü düz lise çıkışlı gençler, yurdumuzda mevcut üniversite ve bunlara bağlı öğrenim kuruluşlarının tümüne girebilme şansına haizdir. Halbuki örneğin endüstri meslek lisesini bitiren bir genç için bir tıp fakültesinde girme şansı hemen hemen yok gibidir.

Ülkemizdeki bugünkü sanayileşme temposunu yeterli görüyor musunuz?

Bugün için Türkiyemizdeki koşullar, sanayileşmeyi normal bir hızla ulaştırarak düzeyde değildir. Son yıllarda sanayileşmede özel teşebbüslerde bazı olumlu kıpırdanmalar olmuştur, ise de bugünün çağdaş dünya standartlarının çok ötelelerinde gelişen nüfus artışımız dikkate alındığında sanayileşmemiz çok yetersiz boyutlardadır. Her yıl nüfus artış hızımız % 2.5'dan aşağı değildir. Artan nüfusun hiç olmazsa % 50'sinin geçimini karşılayacak bir iş sahasına gereksinimi vardır. Bu da ancak planlı girişimlere olanak vermekle sağlanabilir.

Bu güzel söyleşi için bize zaman ayırdınız. Çok teşekkürler Ben teşekkür ederim...

Asansör mü Ölüm hücresi mi ?

Atılak ARSAN
Mak.Y.Müh.

Bugün ülkemizde ve İzmir'de asansör tesisatlarıyla ilgili sorunlar hayati bir önem kazanmıştır. Yetkililer bu konuda tam umursamazlık içindedirler ya da oyalayıcı önlemlerle işi geçiştirmektedirler.

İzmir'de binlerce konutu içeren Ege-Kent ve Ev-Ka toplu konut sitelerindeki aşırı asansör talebi henüz kalfalık aşamasındaki belirli bir işyeri bile bulunmayan pekçok kişinin asansör piyasasını adeta işgal etmelerine neden olmuştur. Deyim yerindedir. Bugün özellikle İzmir'de asansörcülük alanında tam anlamıyla kaba bir piyasa oluşmuştur. Bazı asansörler hazırlanan gerçekçi 1.keşiflere göre akıl almaz bir ucuzlukta yaptırılmaktadır. Bu asansörleri incelediğimizde bunların hemen hepsinde vahim yanlışlıklar kusur ve noksanlar tespit edilmiştir.

Yine asansör bakım işleri ise çıraklar tarafından sorumsuzca yapılmaktadır. Bakım sırasında çoğu zaman parça değişikliği yapılmış gibi bunların parası da bina yöneticilerinden tahsil edilmektedir. Bu da işin bir diğer yanıdır.

Asansör tesisatlarındaki bu vahim durum odamızca ve şubemizce TV. ve Basın aracılığıyla kamuoyuna ve ilgili resmi makamlara bir çok kez duyurulmuştur.

Ayrıca bu konuda aktif bir tutum takınan şubemiz yine konuyla ilgili ciddi önlemler alınmasında istekli ve kararlı olduğunu söyleyen İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığıyla bir diyalogo başlatmış ve sürdürmektedir.

İzmir'de pekçok asansörün yaşı da güvenlik sınırına yaklaşmış ve onu aşmıştır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ile varılan sözlü anlaşmaya göre (ki bu anlaşma bazı bürokratik engellerin aşılmasıyla yazılı bir protokole dönüşmesini beklemekteyiz) öncelikle belediye sınırları içindeki bütün asansörler makina ve elektrik mühendislerince tek tek gözden geçirilerek bu konuda hazırlanan geniş raporlar, şubemizce Büyükşehir

Belediyesine sunulacak ve belediyece bu konuda gerekli yasal yaptırımlar uygulanacaktır. Keza bakım işleminin de yine Makina ve Elektrik Mühendisleri Odasınınca Yeterlilik Belgesi verilmiş firmalarca yapılması sağlanacaktır.

Bu konularda Büyükşehir Belediyesiyle yapılan verimli işbirliğinin olumlu sonuçlarını beklemekteyiz.

Asansör tesisatı yapımında hatalar zinciri daha binanın projelendirme safhasında başlamaktadır.

Binanın inşaat ruhsatı alabilmesinde mimari proje etlerinden tesisat projeleri arasında asansör projeleri yoktur. Bu başlangıç safhasından yalnızca kurulu elektrik gücü hesabı için kumanda şeması yeterli görülmektedir.

Oysa tesisatta kullanılacak bütün cihazların özellikle kabinlerin gerçek ölçülerini içeren bir asansör projesi daha işin bu safhasında incelenip onaylansaydı sonradan doğacak pekçok mahzur ortadan kalkmış olacaktı.

Mesela ne olmaktadır ?

Kazan daireleri gibi asansör kulelerinde ölü hacimler olarak düşünmek eğilimde olan proje müellifi mimarlar bu hacimler için gerekli asgari ölçülere riayet etmemektedir. Bu projeye göre inşaatı tamamlanmış bu kulelere standart ölçülerdeki kabinleri yerleştirilmek istendiğinde bunlar bu kulelere sığmamakta, zorunlu olarak standart dışı küçük kabinlerin montajı zorunlu olmaktadır.

Ülkemizde tesisatçılığın ve tesisat projeciliğinin öneminin mimarlarımızca yeterince kavranmamış olması üzücüdür. Ancak odamızca asansör projelerinin de diğer tesisat projeleri gibi mimari projenin tabii eklerinden sayılması gereken uğraşların verileceğine inanılmaktadır.

Hatırlayalım ki sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı projelerinin bugün mimarı projenin tabii ekleri olarak belediyelere zorunlu olarak istenir olması yıllarca önce odamızın uzun uğraşları sonucu gerçekleşmiştir.

Yapım sırasında da esasen elde de onaylı bir asansör projesi bulunmadığından her vapiya firma veya montör

kendi tip tasarımlarına göre montaj yapmaktadır.

Yapımda kullanılan malzemeler T.S.E. belgeli bile olsalar asansör aksamının montajında gerekli şartlara özen gösterilmesi gerekir. Bu hususların ciddi olarak bilgilii teknik elemanlarca da kontrolü gerekir.

Ne kadar iyiniyetli de olsalar T.S.E. elemanlarının yapılmakta olan yüzlerce asansörü sık aralıklarla kontrol edebilecek sayıda olmadıkları bir vakadır.

Diğer inşaat ve tesisat işlerinde olduğu gibi asansör yapımı da da Teknik Uygulama sorumluluğunun getirilmesinde büyük yarar hatta zorunluluk vardır. Bu yüzlerce asansörün yapımı sırasındaki sağlıklı kontrolünün ancak odamıza ve Elektrik Mühendisleri Odasına bağlı mühendislerce gerçekleştirileceği inancındayız.

Daha önce de belirttiğimiz gibi odamız bu konuda ciddi çalışmalar içindedir.

Yapım sonrasında asansörlere ruhsat verilirken Belediyeler elemanlarıca gerekli özen gösterilmemektedir. Veya bu elemanlar asansör konusunda yeterli bilgiye sahip değildirler. Bu iki husus doğru değilse hayati bakımdan tehlikeler gösterdiği halde ruhsat alabilmiş pekçok asansörün varlığı ne ile açıklanacaktır. Yoksa inanmak istemediğimiz iddialar mı doğrudur. Bazı belediyelerde bu konuda yolsuzluklar yapıldığı iddiaları vardır. Belirttiğimiz gibi bu iddialara inanmak istemeyiz.

Ancak geçici ve kesin kabulün her ikisinin de incelemelerin de yine asansör konusunda bilgilii ve bağlı bulundukları odalarca görevlendirilmiş Makina ve Elektrik Mühendislerinin kabul heyetlerine dahil edilmesinde yarar vardır diye düşünüyoruz.

Özellikle asansör yapımlarında büyük eksiklik ve yanlışlıklar tespit ettiğimiz Ege-Kent'teki asansörlerden başlayarak bundan böyle bütün asansörlerde bu hususun gerçekleştirilmesi yolunda odamızın gerekli çalışmaları yapacağına inanıyoruz.

Ve çoktandır ciddi bir sorun olmaya başlayan asansörcülük konusunda odamızdaki çalışmaların sürdürülmesini dileriz. □

Balçova Kıpçaları
Açık ve Kapsal Yüzme Havuzu

Veriye Tekstil Fabrikası
Buhar Tesisatı

Ziraat Bankası
Düdümlü Dükkanları

Karşıyaka
Belediye Sarayı
Klima Tesisatı

Tesisat Müteahhitliğinin Önde... Güvenli

Isıtma

Soğutma

Klima

Buhar tesisleri

Yüzme havuzu projelendirilmesi

Yüzme havuzu su ve mahalli ısıtılması

Yüzme havuzu aksesuarları

MÜHENDİSLİK ve TİCARET KOLL.ŞTİ.

865 Sokak.No.15/A

Fax: 199785

Telefon: 133901 - 259136 - İZMİR

SOĞUTMA SUYU

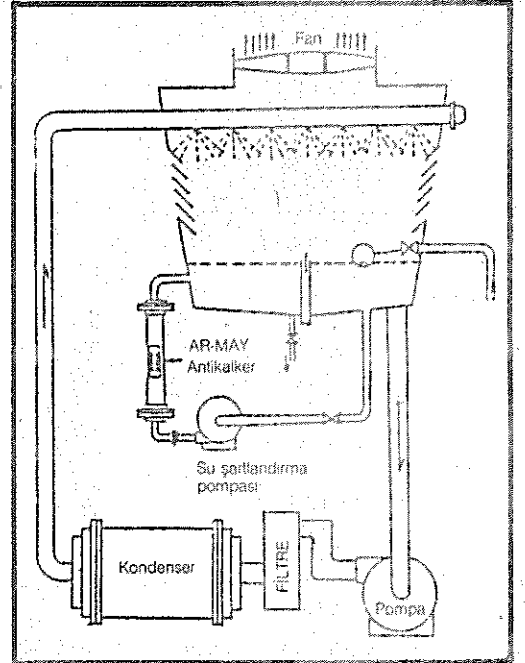
DEVRESİNİ
VE

KONDENSERİNİZİ

ÇAMURDAN
KİREÇ TAŞINDAN
VE
SİLİKATTAN

KORUYUN ...

- ÇAMUR FİLTRELERİ
- ÖN FİLTRELER
- AR-MAY ANTIKALKER
- SU TEST CİHAZLARI

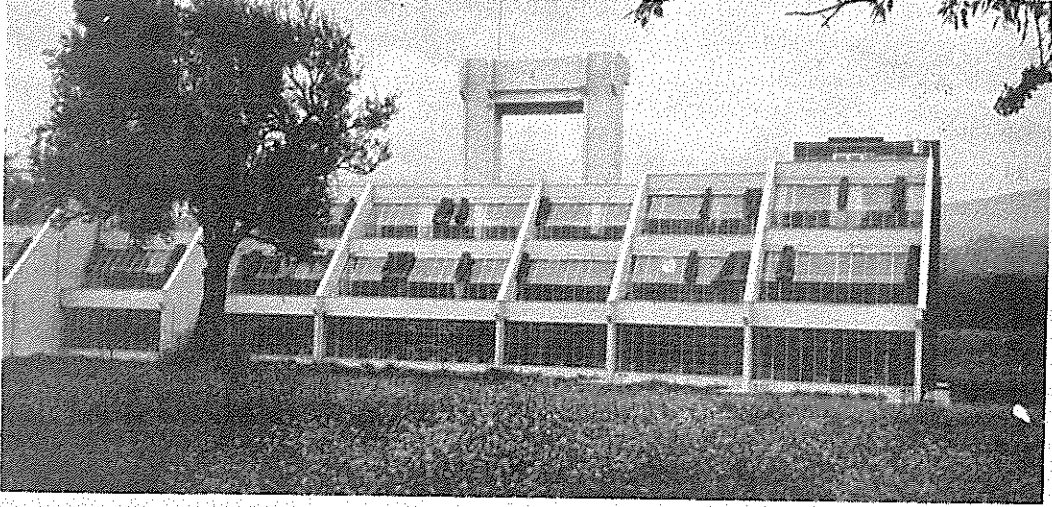
ENİŞ BURKUT

MÜHENDİSLİK VE TİCARET

Yeni Asır İşhanı 509 - İZMİR

Tel : (51) 25 83 33 - 23 86 08

Ege Üniversitesi Güneş Enerjisi Enstitüsü

Dr. Ali GÜNGÖR

Ülkemizin enerji sorununun çözülmesinde ve bu amaçla enerji teknolojisinin gelişmesinde yardımcı olmak için kurulmuş Ege Üniversitesi Güneş Enerjisi Enstitüsü, yüksek lisans ve doktora eğitim programları uygulamaktadır.

1978 yılında, E.Ü. Mühendislik Fakültesi bünyesinde kurulan Güneş Enerjisi Enstitüsü, 1982 yılında E.Ü. Rektörlüğü'ne bağlı bir enstitü haline gelmiştir. Güneş Enerjisi Enstitüsü, bir araştırma kurumu olma niteliğinin yanında, Enerji ve Enerji Teknolojisi Anabilim dallarında yüksek lisans ve doktora eğitimi de sürdürmektedir.

Enstitünün amaçları arasında şunlar da sıralanabilir:

- Türkiye'nin enerji sorununun çözümlemesinde ve bu amaçla enerji teknolojisinin gelişmesinde yardımcı olmak.
- Yurt içi ve yurt dışındaki üniversite, araştırma ve diğer kuruluşlarla Güneş Enerjisi ve enerji ile ilgili araştırma ve eğitim konularında işbirliği yapmak.
- Araştırmacı, uzman, uyarlayıcı mühendis, teknik elemanların eğitim ve gelişmesini sağlamak için kurs seminer, sempozyum, panel ve toplantılar düzenlemek.
- Güneş enerjisi sanayicilerinin imalat ve uygulamada karşılaştıkları sorunlara çözümler aramak, sistemler geliştirmek, gü-

neş enerjisi toplayıcılarının deneyerek geliştirilmelerine yön göstermek vb. görevleri üstlenmek. Sanayiciden gelen bazı sorunları araştırma projesi olarak değerlendirmek.

-Dökümantasyon ve yayın çalışmaları yapmak ve bu konuda araştırma, geliştirme yapan öteki kuruluşlarla işbirliği yapmak.

Enstitü'de sürdürülen yüksek lisans ve doktora eğitim programlarına makina mühendislerinin yanında, endüstri, ziraat, inşaat, petrol v.b. mühendisler, mimarlar iktisat ve işletme mezunları, fizik ve matematik bölümleri mezunları da giriş sınavlarıyla kabul edilebilmektedir. Çok disiplinli olarak sürdürülen eğitimde programlar da buna uygun olarak gerçekleştirilmiş durumdadır.

Enstitü'de güneş enerjisi üzerinde pasif ısıtma teknikleri, seraların ısıtılması, kurutma tekniği, soğutma tekniği, havalı toplayıcılar, sıvılı toplayıcılar, güneş enerjili sıcak su hazırlama sistemleri, güneşli damıtıcılar, elektrik üretimi, güneş pilleri, alter-

natör enerji kaynakları, enerji ekonomisi v.b. konular üzerinde yüksek lisans ve doktora çalışmaları sürdürülmektedir.

Enstitü, araştırmaların sürdürülmesi için gerekli laboratuvar, bilgisayar v.b. araç, gereç, atelye gibi olanaklara sahiptir.

Eğitim programları ve yüksek lisans, doktora eğitimi ile ilgili sınavlar ve faaliyetler için bilgi aşağıdaki adres ve telefondan edilebilir.

Adres: Ege Üniversitesi
: Güneş Enerjisi Enstitüsü
: 35100 Bornova-İZMİR
Tel : 181803, 186025, 186026, 186027

Yönetim:
Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Ing.
Gürbüz ATAGÜNDÜZ
Müdür Yardımcısı: Doç. Dr. Ali Şemi AKSOY
Enstitü Sekreteri : Sabire TARHAN

Anabilim Dalları
Enerji Anabilim Dalı Başkanı: Öğr. Grv. Dr.
Metin ÇOLAK
Enerji Teknolojisi Anabilim Dalı Başkanı:
Prof. Dr. Gürbüz ATAGÜNDÜZ

"Herkes için sağlık Herşey sağlık için"

Dr. Ataman TANGÖR

Bu yıl "Dünya Sağlık Örgütü" (WHO)'nun kuruluşunun 40. yılı. Özellikle toplum sağlığı ve koruyucu hekimlik alanında uluslararası, araştırma, uygulama ve denetleme görevini üstlenen bu örgütten, sağlığın genelden özele doğru yönlendirildiği 24 Ocak kararlarından sonra pek söz edilmez oldu. Çünkü toplum sağlığı ve koruyucu sağlık hizmetlerinde ilke toplumun hastalanmadan bedensel ve ruhsal sağlıklı kalmasının koşullarının yaratılmasından geçer. Türkiye'de ise günümüzdeki sağlık politikası yada politikasızlığı "önce hasta ol, sonra paran kadar tedavi ol" sloganını ilke edinmiş görünmektedir.

İşte böyle bir ortamda, bu yılın Dünya Sağlık Örgütü'nün 40. kuruluş yılı ve aynı zamanda 7 Nisan'ın Dünya Sağlık Günü olduğunu anımsatmakta yarar olduğu inandırıcıdır.

1950 yılından beri; Sağlık günü için toplum sağlığıyla ilgili bir konu seçilmektedir. 1954'de "Hemşireler-Sağlık Öncüleri", 1972'de "Kalbiniz Sağlığımızdır", 1982'de "Ömrünüzü uzatın, sigara yada sağlık" vbg... Tüm dünyada WHO ulusal komiteleri, Birleşmiş Milletler kuruluşları ve hükümetler dışı organizasyonları konu ile ilgili düzenlemelere katılır ve başarılı olması için çalışırlar. Yıllar geçtikçe Dünya Sağlık Günü'ne ilgi artmış, basın, radyo ve TV'nin devreye girmesiyle seçilen konu tüm yılı kapsayacak biçimde de değerlendirilir olmuştur.

1988 yılının bir özelliği de WHO'nun 40. kuruluş yılı olmasıdır. Bu yıl aynı zamanda tarihsel Alma-Ata bildirisinin de 10. yılıdır. 1978 ve WHO ve UNICEF Alma-Ata kentinde düzenlenen ilk basamak hekimliği (Primary Health Care) konusundaki konferans sonunda yayınlanan bu bildirge dikkatleri sağlıkta "eşitlik ve adalet" gereksinimine çekmekteydi. Bu amaçları gerçekleştirmek ve 2000 yılına kadar herkesin sağlıklı olabilmesi için WHO'ya üye tüm ülkelerde sağlık sorunlarının çözümlenmesi ve herkese sağlık için yüksek teknoloji ile donanmış hastaneler yerine koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi gerekliliğini vurguluyordu. İşte bütün bu nedenlerle

1988'in "Dünya Sağlık Günü" sloganı "Herkes için sağlık - Her şey sağlık için" olarak seçildi.

Hükümetler sağlık politikalarını ortaya koyarken gelişme politikalarını da ortaya sermiş olmaktadır. (Bütçesinde sağlığa % 1.5-2 yatırım payı ayıran ülkemiz için yorum gerekmiyor herhalde). Dünyamızda toplumlar da, bireyler de sağlıktan sorumludur. Bu nedenle 1988 Dünya Sağlık günü sloganı üzerinde durulması gerekli bir konudur. Tarihte ilk kez, WHO'nun kurulumasıyla, insan sağlığının korunması ve iyileştirilmesi amacı ile gerçekten büyük ortak bir girişim gerçekleştirilmiş oldu. Sağlık kavramı konusundaki en geçerli tanımlama bu kuruluş tarafından ortaya kondu:

"Sağlık yalnızca hasta olmama hali değil; fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan bir iyilik halidir"

Günümüzde, bilim, teknik ve tıp alanındaki olağanüstü ilerleme gözler önündedir. Uluslararasıdaki bilgi ve teknik alışverişi, dünyamızdaki tüm bireylerin sağlıklarını garantiye alacak düzeydedir. Oysa "sağlıklarına sahip olabilenler" ve "olamayanlar" arasında geniş bir uçurum vardır.

Örneğin;

- Ortalama 1 milyar insan kötü beslenme, güçsüzlük ve hastalık kısır döngüsünde; kuvvetsiz, çalışma kapasitesini yitirmiş, gelecek için umudu kalmamış bir durumda yaşamını sürdürmektedir.

- Bazı ülkelerde ortalama yaşam süresi 70 yaşın üzerine çıkarken, bazılarında 50'nin altına inmektedir.

- Gelişmekte olan ülkelerde canlı doğan 1000 bebekten 100 veya 200'den fazlası yaşamının birinci yılında ölüyor, gelişmiş ülkelerde bu oran 10-20 ve giderek daha düşük olabilmektedir.

- Yoksul ülkelerde kadınlar gebelik ve doğum sırasında 200 kez daha fazla risk için dedirler.

Yeni yaklaşımlar, yeni yöntemler ve eldeki kaynakların daha iyi kullanılması ile bu adaletsizlik bir ölçüde giderilebilir.

WHO'nun 40 yıldır süregelen toplum sağlığı konusundaki çalışmalarını değerlendirmekte çiçek hastalığının ortadan kaldı-

rılması çalışmaları değerlendirilmelidir. Bu program başarıya ulaşmıştır. (Bu arada ülkemizde koruyucu sağlık alanında ısrarlı ve başarılı bir mücadele ile azalan sıtma ve veremin son 4-5 yıldır hızla arttığını da vurgulayalım). Bunun yanında beslenme ve ishali hastalıklar, paraziter hastalıklar, sağlıklı içme suyu ve sanitasyon, cinsel ilişki ile bulaşan hastalıklar, tropikal hastalıklar vbg. programlar da sürmektedir. Örneğin, ishali hastalıklar, gelişmekte olan ülkelerde her yıl 5 yaşın altında ortalama 4 milyon çocuğun ölümüne neden olmaktadır. Bizim de TV'den izlediğimiz, suda eritilerek içirilen, vücudunsuz kalmasını engelleyen "oral rehydratation salt" paketlerinin dağıtımı ve annelerin bunu kullanması yolu ile 1985 yılında ortalama yarım milyon çocuğun ölümü engellenmiştir.

WHO'nun şimdiki genel başkanı Dr. Mahler şöyle diyor:

"Koruyucu sağlık (primary health care) konusundaki Alma-Ata deklarasyonu bugün 10 yaşındadır ve izlenecek yolu açıklıkla belirlemiştir. Hepimizin, tüm kadın ve erkeklerin-yalnızca sağlık alanında çalışanları değil, eğitim, tarım, endüstri, iletişim ve tüm diğer farklı alanlardakilerin gelişme ve sağlığın korunması ve iyileştirilmesi konusundaki karşılıklı etkilerin uyumunu kavramış tüm insanların önünde, ilerlemek zorunda olduğumuz uzun bir yol vardır.

Kuzeyden güneye, doğu'dan batıya, üst düzeydeki politikacılar ve dini liderler de dahil, tüm insanlar tüm farklılıkları, ayrılıkları aşarak, sağlığın, insanlar için gerekli ve insanlığın ilerlemesi için temel olduğunu kabul etmelidirler. Kuşkusuz sağlığın herşey olmadığını itiraf etmeliyiz ama sağlıksız da hiç birşey olmaz. İnsanlığın yararı için:

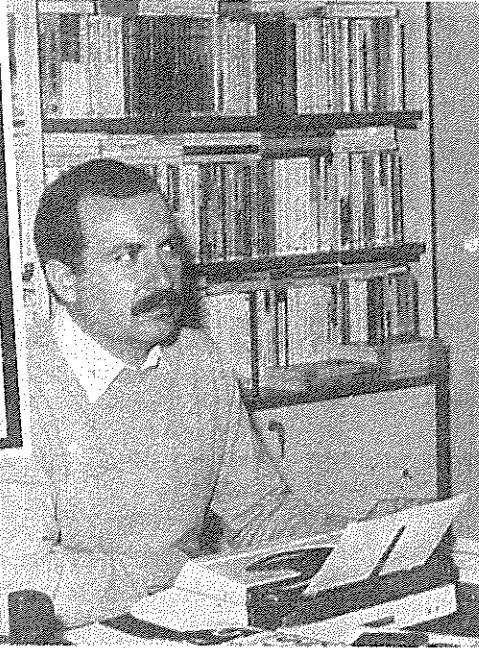
"Herkes için sağlık-Herşey sağlık için" olmalı!" □

KAYNAK: The Magazine of World Health Organisation-January-February 1988
Derleyen: Dr. Oya TANGÖR

SANAT, YAŞAMI DEĞİŞTİREN BİR SESTİR

Yöremiz
Şairlerinden
sayın Asım
ÖZTÜRK'le
BÜLTEN adına
görüştük.
Bu değerli
şairimizle
yaptığımız
söyleşiyi
ilgiyle
okuyacağınızı
umuyoruz

BÜLTEN: Önce bize kendinizi tanıtır mısınız?

ÖZTÜRK: 15.11.1950 yılında Manisa'nın Selendi ilçesinde doğdum İlk ve ortaokulu Selendi'de bitirdikten sonra; sanatla, şiirle, yazınla tanışma yıllarım olan lise öğrenimim başladı. Bu başlangıç öylesine dop-dolu geçti ki, daha sonraki yıllarımı da büyük ölçüde etkiledi. Araya askerlik girdi: Bütün bu süreler içinde durmadan okumanın, durmadan yeni sesler tanımanın zevciyle dolup dolup taşım. İzmir Eğitim Enstitüsü'nün Türkçe bölümünü bitirmekle, biçimsel bir belgenin de sahibi oldum. Zaman zaman ders kitapları üzerinde harcadığım saatlere acıdığım, neden bunlarla zaman geçiriyordum dediğim olmuştur. Onları ezberlemek için ayırdığım zamanları, daha severek, daha bütünlüyle okuduğum kitaplara ayırmadığıma üzülmediğim çok oldu. Bütün bu yönetsel baskıları aşmış, kendi ilkelerimle kendi yöntemlerimle dersleri bir kenara itip, okuduğum, yazdığım çok olmuştur. Bugüne dek bir çok dergide şiirlerim ve azalarım yayımlandı. Birçok derginin ku-

rucusu (çıkarcısı) oldum, o dergilere yöne verdim. İlk kez Türkiye'de kurulan yazarlar, sanatçılar Kooperatifi olan Sanat-Koop'un kurucusu oldum. Beş adet şiir kitabım yayımlandı; 1- Üretmenin Nar Çiçeği, 2- Mavi Bir Sancıda, 3- Acının İrmakları, 4- Yağmur Kapıları, 5- İrmağın Göze. Türkiye'de daha kitaplaştırıp yayımlamadığım (Kömür işçilerinin yaşamını ele alan) Kömür Yarası adlı kitabım. Almanya'da yayımlanan bir dergide Almancaya çevrilip yayımlandı. O derginin her sayısında sürekli şiirlerim çevrilip yayımlanıyor. Yugoslavya'da, Irak'da, Sovyetler Birliği'nde şiirlerim yayımlandı.

BÜLTEN: Şiir anlayışınızı anlatır mısınız?

ÖZTÜRK: Şiirlerimi ya da şiir kitaplarımı okuyanlar bilir. Toplumcu, gerçekçi kuramın doğrultusunda şiir yazanlardanım. Sanıyorum bu çizgimi uzun yıllar öncesinden başlattım. Özellikle beni şiir yazmaya iten nedenlerin başında yaşama can-kan veren üreten insanların bu güzelliklerden gereğince yararlanamaması, bunun da ötesinde yaşamın dışına

itilmeliydi. Başlarda ilkesiz, kuramsız bir başkaldırı olan bu karşı koyuş giderek belirli temellere oturdu. Benden öncekilerin bütün deneyimlerinden yararlanarak daha çağcıl daha gerçekçi ama o doğrultuda yaşamın içinden gelen bir sesle şiirlerimi oluşturmayı amaçladım.

Öncelikle bizim insanımızdan, bizim gerçeklerimizden yola çıkarak; kendi nesnellüğimin ötesinde adına söz söylediğim üreten insanların gerçeklerini de gözönünde bulundurarak bütün bunları toplumcu gerçekçi kuram doğrultusunda biçimledim, özledim. Bunları yaparken yaşadıklarımı, başkalarının yaşadıklarıyla, yaşayabilme olasılıklarıyla, özgür ve özgün biçimler içinde oluşturdum. Hiç kuşkusuz, kendi şiirim ve kendi şiir anlayışımın özelliklerini yazmak ya da söylemek bu söyleşinin sınırlarını aşacaktır. Zaman zaman, gerek düz yazılarımda, gerekse şiir üzerine olan söyleşilerimde bunun üzerinde ayrı ayrı durdum. Yeni bir yaşam görüşünün şiirini oluştururken, eskinin bütün dar odaklarını aşmak ve yeni şiirin kendi bakış odağını oluşturmak gereğini beirttim. Dizelerde yada şiirin içinde ilkesiz başkaldırıları içeren sözleri söylemek, kolay olanı ilkel biçimiyle yakalayıp zaman zaman kademeli, zaman zaman yeni yaşam görüşünü taşımayacak kalıpla sınırlandırmak başarı değildir. Biz de daha önce var olan alışılmış kalıplara uygunluğun bir kolaylığıdır. Oysa çağdaş (Toplumcu) bir insan gibi düşünmeyip, Osmanlı kafasıyla düşünüp, yeni biçimler içinde onu dizeleştirmek çağdaş (Toplumcu) şiir yazmak değildir. Özellikle ülkemizin son yıllarda geçirdiği zor günler bağlamında bu tür şiirin, bu tür yazınsal ve sanat yapıtlarının öne çıkarılması yarını hazırlayan düşünceye, yarını hazırlayan insana zarar vermektedir. Bir türlü o daracık dairenin dışına çıkamamaktayız. Belki de bireysel belki de toplumsal sorunlarımızın özünde, bu daracık daireyi aşamamanın çıkmazı da var.

BÜLTEN: İzmir'de yaşayan bir sanatçı olarak, son yıllarda İzmir'deki sanat ve kültür yaşamında bir canlanmadan söz edebilir miyiz?

ÖZTÜRK: Yaşamın akışı yanlış ya da doğru olsun ülkemizde hep sanat bu yaşamın paralelinde olsun istenilmiştir. Bu çizginin dışına çıkanlar ya da kendi özgün sesini koruyanlar dışlanmış; gerektiğinde görmemezlikten gelinmiştir. Kitaba, sanatçıya, sanat yapıtına yapılan saldırılar giderek yoğunluk kazanırken, belirli odaklar tarafından kendi cılızlıklarını, kendi sağlıklarını beslesin diye zorlama etkinliklerden söz ediliyor. İzmir'de ülke düzeyindeki bu çarpıklıktan, bu köşeye sıkıştırılmışlıktan payımı alıyor. Tüm sanatların beslenme damarı olan yazın da halden hemen hemen özverilerinden ötesinde hiçbir canlanma görülüyor.

Ülkenin üçüncü büyük kenti olmasına karşın doğru dürüst değil hiç

bir yayınevi yok. Geçen yıllarda var olan bir-iki dağıtım şirketi de bu son yıllarda varlıklarına son verdiler. Bugünlerde çıkan iki dergi var. Bu arada birçok dergi de bir-iki sayı çıkıp yeniden kapanıyor. Bu durum salt yazar açısından değil, okur açısından da böyle. Sanat üzerine yapılan kaç söyleşiden söz edebiliriz. Bankaların kendilerine reklam aracı seçtikleri sanat galerilerindeki resim ya da benzeri türlerin dışında hangi sanat alanından söz edebiliriz. Üretenleri, yaşamın içinden gelenleri sorumluluklara ve yaşamı biçimlendirmeye yönlendirebilecek hangi sanat etkinliğinden söz edebiliriz.

BÜLTEN: İzmir'deki kültür ve sanat ortamının etkinleştirilmesine yönelik öneri ve değerlendirmeleriniz nelerdir?

ÖZTÜRK: Sanıyorum bunca geçmişliğin küçücük, zayıf, günün yo-

ğun etkinliği içinde bireysel girişimlerle aşmamız olanaksız. Kurumlaşmanın önemine yıllar önce varılmasına karşın, giderek bireyci düşünmeden olacak bir türlü gerçek anlamda bu tür sanat etkinliklerini özümleyecek, bu etkinliklerin halka taşınmasını sağlayacak örgütlenmeye gidilemedi. Cılız olduğu kadar, gelişmemenin sancılarını da yaşayan İzmir, kısır döngü içinde bir türlü güncelliği, giderek çağdaşlığı yalamaktan çok uzak. Kurumlar arası yoğun bağların olmaması nedeniyle de işbirliğine gidilemiyor. Sanatı salt, klasik Türk ya da Batı Müziği olarak algılayan belirli çevreler anlamı olan, giderek insanın kendi yaşamını değişik biçimlerde etkileyen güncel, çağdaş sanattan uzak duruyorlar. Onlar için sırtlarını döndükleri yaşamdan ses ve renk gelmesi çocu zaman olumsuzlukları içeren bir biçimde dışlanıyor. Kaldı ki yaşam, içinde bulunduğumuz an, bizi etkileyen, bizim onu etkilediğimiz andır. Yaşayan ve üreten insanların kurdukları, düşündükleri, düşledikleri, umdukları zamanların sanatsal saptamaları, sanatsal betimlemeleri, sanatsal seslendirilmeleri, sanatsal çoğaltılmalarıdır.

Özellikle İzmir'de tecimsel odaların dışındaki meslek kuruluşları giderek önümüzde açılan uçurumu görüp, bu konuda yazan, çizen, seslendiren sanatçılarla biraraya gelip onların önerileri doğrultusunda hal kın yaşamından yola çıkarak oluşturulan, giderek onun yaşamını, onun bakışımı ileriye, olumluya götürecektir. Bu etkinliklere girmelidir. Bu etkinlikler konusunda olanaklarını çok değişik bağlamda bu tür sanat etkinliklerine açılmalı ve onlara biçimsel anlamda yardımcı olmalıdır. Yıllardır var olan bir yanlış; sanatçıdan hem üretmesini, hem yayınlamasını, hem dağıtmasını, hem okutmasını bekleriz. Oysa sanatçının asıl ödevinin üretmek, giderek daha olgun ürünler vermek için, üretim odaklarından geçmesidir. Üretmenin dışındaki tüm etkinlikleri kendi alanlarında etkin olankişilerin yada kurumların yapması gerekir. Sanıyorum diğer uluslarda bu işler çağdaş bir anlamda böyle yürütülüyor. Tüm bunları sanatçıdan beklediğimiz an, giderek üretim aşamalarını oluşturan o değişik beslenme odakları tıkanır, sanatçı da kısır bir döngüyle içinde bulunduğu karaçık mazinkendi sesini dinleyen yankıbaşı olur.

BÜLTEN: Bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diler, bu güzel söyleşi için teşekkür ederiz. □

ÖNEMLİ OLANLA

O kuzguni acılar içinde
Gününün sorunlarını duymadan
Sabahı bulanlar;
Dudaklarındaki gülüşlerle dolaşıyorlar,
Bir tuğlanın eskidiğini
Pul pul döküldüğünü üstünden güneş ışıklarının
Akıp giden topraklarla,
Duymuyorlar;
Acının tomurcuk bir top olup
Biriktirdiğini sokaklarda.
Yığılmış bir köşeye sökülün tuğlalar
Kireç bulaştığı yüzleri,
Yıkıntının en derin acısı sırtlarında
Binlerce sıcak gülücüğü taşımamın
Bellekteki ağırlığı,
Çekiyor onları da sonu gelene başlangıca;
Bir öykünün tek çağrıştırdığı
O yalın çınlama
Kıvrılan bir demirin için için
Alıştırılması yeni yapılara,
Tekdüze başlıklarla bunalanlardan beklenemez
Sabahın aydınlığını taşımaları,
Onlar Kuzguni bir gecenin
Tükenen anında sanıyorlar yaşananı,
Direniş yok oluyorlar eskiden bir tuğla gibi
Soğuyan, yağmuru taşıyan sabahında
Günlerin kucakladığı dallarda
Alevlenen bir ışık,
Zamanını aşan bir sesle
Taşınacak gerçek olan,
Kanla-acıyla
Sevgiyle yarına...

8.8.1985

ASIM ÖZTÜRK

İYİ BİR MÜZİK SETİ NASIL SEÇİLİR?

Bruno MANUSSO

İsteklerinizi, tam olarak belirleyemediğiniz takdirde, bu seçim gerçek bir kabaya dönüşebilir. Amacımız, bu yazıyla size bir takım temel ilkeleri açıklayarak yardımcı olmaya çalışmaktır.

Herşeyden önce, özünde birbirinden son derece farklı olan iki tür müzik sisteminin piyasada bulunduğunu belirtmekte yarar vardır. Birincisi, Japon veya Uzakdoğu kaynaklı olup, müzik kalitesinden çok, bol renkli ışıklı, bol düğmeli, dijital göstergeli ve görünüme önem verenidir. Bunların arasında, aynı boyutlarda, aynı renklerde, çok katlı, dolaplı, uzaktan kumandalı (Rack Sistemi) olanlar revaçtadır. Teoride, tek bir yapımıcının ürettiği sistemin pratik olduğu gibi, içerdiği tüm cihazların birbirine uyumlu olması gerektiğinden iyi bir müzik kalitesine sahip olması beklenmektedir. Fakat, maalesef, pratikte bunun böyle olmadığını kanıtlanmıştır. Şöyle ki, bir imalatçının kasetçaları üstün nitelikte olduğu için, aynı imalatçının ürettiği plakçalarını, hoparlörleri veya amplifikatörleri de üstün niteliktedir demek anlamına gelmez. Bu yüzden, her imalatçının en iyi şekilde ürettiği "Rack System" in ses açısından ikinci büyük dezavantajı, genelde görüntüsü hoş, pratik, fakat malzemesi zayıf olan müzik dolaplarının içine yerleştirilmelerinden dolayı her türlü titreşime maruz kaldıkları için, genelde vasat olan müzik kalitesi daha da bozulmaktadır.

Açıkça görüldüğü gibi, bu tür sistemlerin lehine söylenecek pek bir şeyin olmadığı ortadadır. Ama siz, yine de "Uzay Yolu" na benzer bir kumanda sistemini salonunuzun ortasında istiyorsanız, bu yazının devamı sizin için değildir. Çünkü siz, aradığınızı, herhangi bir beyaz eşya satan mağazada bile rahatlıkla bulabilirsiniz. Ama, bir müzik sisteminden beklediğiniz, gerçekten MÜZİK ise, bu yazının devamı sizi ilgilendirebilir.

HI - FI NEDİR?

High Fidelity'nin kısaltması olan Hi-Fi'nin Türkçe karşılığı "Yüksek Sadakat" veya "Yüksek Bağlılık" tir. Bu terim, müziğe uygulandığında "Aslına Uygun" ile eşdeğerdedir. Bir müzik sisteminin tek görevi, vinil plağa, compact disc'e, kasete veya DAT'ya kaydedilmiş olan bilgiyi mümkün olduğu kadar aslına uygun bir şekilde, ve hiç bir şeyi eksiltmeden, eklemeyen sizlere ulaştırmaktır.

Müzik sisteminin seçimine gelince, daha önce de belirttiğimiz gibi, isteklerinizi tam olarak belirlemeniz gerekiyor. Yani müzik sisteminizin nelerden oluşmasını istediğinizi bilmeniz gerekiyor. Bütçenize en uygun olan kombinasyonları oluşturmanızda da, bu ürünleri satan (ve sizin için test eden) yetkili satıcınızın rolü büyüktür. Şöyle ki;

Sınırlı sayılabilecek bir bütçe ile en iyi müzik kalitesini verecek olan sistem, kaynak (source) olarak plakçaları veya compact discçaları içeren sistemdir. Ama aynı sınırlı bütçe ile bir kasetçalar veya bir radyo eklemek isterseniz, genel ses kalitesini düşürmekten başka bir sonuca varılamaz. Devamlı radyo dinleyen biri iseniz, zaten plakçalara gereksinmeniz yoktur. Kaldıkı FM'deki istasyon sayısı gözönüne alındığında, radyo pahalı bir yatırımdır.

Kasetçalara gelince, piyasada bulunan hazır kaydedilmiş kasetlerin (yerli veya yabancı) ses kaliteleri bellidir. Bu da dikkate alındığında, kasetçaların yalnız "Hazır Kaset" çalmaya yönelik bir amaçla kullanılması, sizi, ses kalitesi olarak karşılığını veremeyecek olan bir cihaz sahibi yapacaktır. Eğer kayıt yapma işlemini öngörüyorsanız, yapacağınız "Kopya"nın dinlenebilecek kadar iyi olması için her şey-

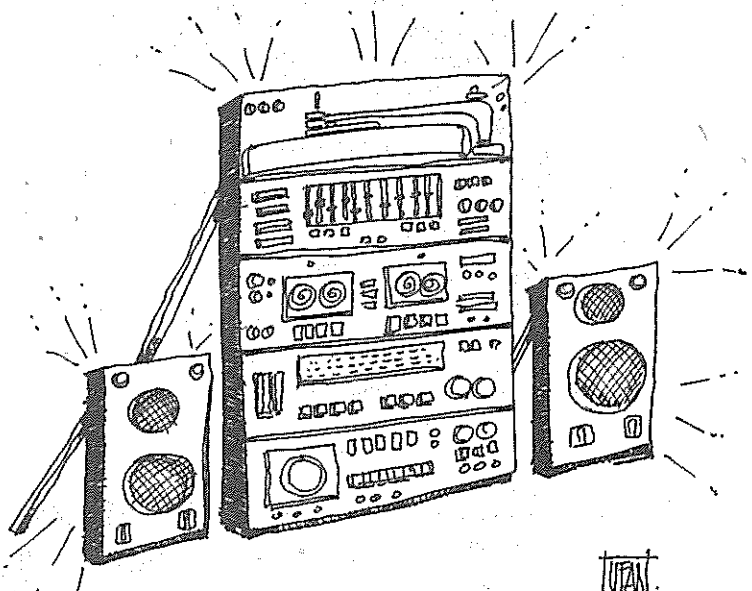
den önce kaynağınızın (Source) iyi olması gerekmektedir. Kaynak olan plakçalar veya compact discçalar'ın performansı ne denli yüksek olursa, kopyası olacak kaset veya makara bantı kalitesi de o denli yüksek olacaktır.

Dolayısı ile, bir müzik sistemini satın almadan önce, hangi ürünün "Kaynağı" teşkil edeceğini saptamak gerekir. Bu konuda da bugüne dek en iyi neticeyi veren ürünler önce plakçalar sonra da modern lazer teknolojisinin son ürünü olan compact discçalardır.

Kaynak olarak plakçalar seçildiğinde, izlenilmesi gereken hiyerarşik dizi -önem sırası- aşağıdadır:

1. Plakçalar -Döner tabla- (turntable)
2. Plakçalar kolu (pick-up arm)
3. Plakçalar kolunun ucuna yerleştirilecek iğne (cartridge)
4. Amplifikatör: Entegre amplifikatör yerine, bütçenin elverdiği sürece pre-power, yani seçim/ayar ve güç katları ayrı olan sistemler yeğlenmelidir.
5. Hoparlör (loudspeakers)

Genel kanının aksine (hoparlör imal eden birçok şirketin de artık kabul ettiği gibi) hoparlörler izlenmesi gereken üstteki dizinin son ve en az önem taşıyan (diğer ürünlere oranla) kalemidir. Şöyleki, hoparlörlerin tek görevi, onlara amplifikatör kanalıyla gönderilen bilgiyi dışa yansıtmaktır. Dünyanın en iyi hoparlörleri bile, kötü bir sinyali ancak kötü bir şekilde aktarabilirler. Dahası, çok iyi olan hoparlörler kötü bir sinyali, tam anlamıyla bütün hatalarını açığa vurarak yansıtırlar. Halbuki performansı daha düşük olan bir çift hoparlör, vasat bir kaynaktan gelen "arızalı" bir sinyali belli bir oranda gizleyip, genel sesin güzelleşmesini bile sağlayabilir.

Amplifikatöre gelince, bu ürünün görevi kaynak tarafından verilen sinyali, gücünü artırarak, hoparlörlere eşit olarak dağıtmaktır. Burada yine kaynağın önemini bir kez daha belirtmekte yarar var. Şöyle ki, kaynak eksik/arızalı olduğunda (amplifikatör görevini tam olarak yerine getirirse bile) netice tatminkâr olmayacaktır. Şunu da ekleyelim; gerçek 2x30 watt gücüne gereksinme yoktur. Ayrıca bir amplifikatörün çıkış katı ne kadar güçlü ise, yani ne kadar çok watt üretiyorsa o amplifikatör o kadar iyidir kanısı son derece yanlıştır. Neticede, müzikte en önemli olan şey güç değil MÜZİĞİN KENDİSİDİR.

Plakçalar, halen dünyada en yaygın olan müzik üreticisidir. Zamanla, bir çok değişikliğe uğradıysa da (direct-drive, Quartz, control, tangential etc.) en tatminkâr müziği üreten modeller, halâ yıllardan beri kullanılan lastikli ve üzerinde hiç bir otomotikliği (manual) bulunmayanlardır. Çünkü, her elektronik devre ve/veya mekanik aksam bir distorsyon üreticisi olup, az da olsa bir sinyal kaybına yol açtığı kesinlikle saptanmıştır. Bu da kaçınılmaz olduğundan,

genelde sadelik bir müzik kalitesi ölçüsüdür. Bunun içindir ki bugün imal edilen en kaliteli amplifikatörlerde bile filtre bir yana, tonkontrol (bas-tiz ayarı) bile bulunmamaktadır. veya ton kontrol öngörülmesi ise, özel bir devre sayesinde by-pass edilmesi mümkündür.

Plakçalara dönelim, onun tel görevi, istenilen sabit hızda mümkün olduğu kadar sessizce, devamlı ve mümkün olduğu kadar titreşmeden dönmesidir. Kolun görevi ise, ucunda bulunan iğneyi, genelde düzgün olmayan plaktaki yoldan seyrini en düzenli şekilde sağlamaktır. Yani hem düzgün olmayan plak yolunun takibini yapabilecek kadar hassas ve hafif, hem de her intizamsızlıkta yolu terketmeyecek/saptırmayacak kadar katı olmalıdır. İğneye gelince, onun da görevi özel kesimi sayesinde plakta bulunan enformasyonu bize aktarmaktır. Yazımızın fazla da uzadığı için bitirmeden önce bir kaç noktaya daha kısaca değinmek istiyorum.

1- Müzik setinizi oluşturacak olan cihazlarınızın seçimini (özente dinledikten son-

ra) tamamlayıp evinize getirdiğinizde, bunların kurulup tam performanslı şekilde çalışması için dikkat edilmesi gereken çok ufak detaylar, bazen şaşırılacak boyutlara varan sonuçlar doğururlar:

- Interconnect fiş ve kablolar
- Elektrik fişlerinin topraklanması
- Hoparlör kabloları
- Hoparlörlerin konumu
- Plakçaların konumu

2- Hiç bir müzik seti, canlı bir konserin kalitesinde müzik üretemez ama, artık buna çok yaklaşmıştır.

3- Bir insan, herhangi bir cihazın teknik bilgilerini inceleyerek o cihazın üreteceği ses hakkında ancak tahminde bulunabilir. Bunun için de, bu yazımızda size ne dB (desibel) ne Hz-KHz ne de wattan söz ettik. Teknik tedayları bu ürünleri imal eden mühendislere bırakıp dünyadaki tek ortak dil olan MÜZİK'le ilgilenmeyi yeğledik. Çünkü sonunda, en önemlisi MÜZİK'tir ve "ASLINA" mümkün olduğu kadar yaklaşip, dolayısıyla da, mümkün olduğu kadar HAZ duyabilmektir. □

ARTES HAVUZCULUK VE ARITMA TESİSLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ

Yüzme havuzu sularının filtrasyon ve sterilizasyonu

Yüzme havuzu filtrasyon tesislerinin tadilat ve onarımı

Yüzme havuzları inşaatı

Su arıtma tesisleri projelendirme ve montajı

Mühendislik ve müşavirlik hizmetleri

Bankalar, Okçumusa Cad. Tutsak Sk. 27/18 Karaköy-İstanbul Tel: 155 48 24 Telex: 25951 tr.

Şubemizde ödüllü kompozisyon yarışması düzenlendi

Ülkemizde, istatistiklere göre sadece 1986 yılında 7250 insanımızın yaşamını yitirdiği ve bu kazaların % 75'inin sürücü hatalarından % 25'inin ise diğer faktörlerden (Araçların teknik bakımsızlığı, oto yolların durumu v.s.) oluştuğu gerçeği karşısında, "Odamız toplumsal sorumluluğunun bilinci ile sürücü adaylarının eğitimi konusunda ciddi bir biçimde eğilmiştir.

Arlık 1987 tarihinde açtığımız sürücü kursumuz toplumsal hizmetin bir bölümünü yerine getirmeye başladık. Bu kuşumuzda sürücü adaylarını hiç birticari kaygı taşımaksızın en iyi, en doğru bir biçimde eğitmeye çalışıyoruz.

Oda olarak insanlarımızı yalnızca kursumuzda eğitmekle kalmayıp, "Trafik Anarşisi"ne dur diyebilmek için başka etkinlikler de planlıyoruz. Bunlardan ilki Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı İzmir Müdürlüğü e İzmir Trafik Müdürlüğü ile ortak olarak düzenlediğimiz "Trafik Kazaların Önlenmesinde Eğitimin Rolü" konulu orta öğrenim öğrencilerine açık, ödüllü, kompozisyon yarışmasıdır.

Bu yarışmayı açmakla amacımız

Orta öğrenim öğrencilerine açık, "Trafik Kazalarının Önlenmesinde Eğitimin Rolü" konulu bu yarışma ile ilgili Şube Başkanımız Hüseyin POLAT'ın görüşlerini aldık...

gençlere trafik sorununun önemini şimdiden hissettirmektedir.

Son yazı gönderme tarihi 30 Eylül 1988 olan bu yarışmamızın ilgi göreceğini umuyorum.

Yarışmamıza katılan koşulları şubemizden ve Okullardan öğrenilebilir. Son olarak konu ile ilgili etkinliklerimizin devam edeceğini söyleyebilirim!" □

Geçtiğimiz yıl trafik teröründe yitirdiğimiz Şube Başkanımız Haluk Silay'ın 125 adet teknik kaptan oluşan kütüphanesi, eşi İlknur SİLAY tarafından Odamıza bağışlanmıştır. Bu vesile ile, bir kez daha başkanımız Haluk SİLAY'ın anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

3. Ulusal Makina Teorisi Sempozyumu 12-19 Ekim 1988 tarihlerinde Foça'da yapılacak

TÜBİTAK, D.E.Ü Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümü ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nce ortaklaşa düzenlenen "3. ULUSAL MAKİNA TEORİSİ SEMPOZYUMU" 12-19 Ekim 1988 tarihleri arasında Foça-İzmir'de yapılacaktır.

Sempozyuma katılacak konuklar Köy Hizmetleri 16. Bölge Müdürlüğü Foça Eğitim Tesislerinde ağırlanacaktır.

Sempozyuma sunulan Tebliğler kitaplar halinde yayınlanacaktır.

Makina Dinamiği, Me-
kanizma Tekniği Titre-
sim ve Gürültü, Robo-
tik Sistemler, Ziraat
Makinaları, Savunma
Sanayii, Otomotiv Sa-
nayii, Otomotik Kont-
rol, Tekstil Makinala-
rı, Makina Teorisi Eği-
timi, Teknoloji Üretimi
ve Transferi ve Makina
Teorisi Uygulamaları

Tekstil Komisyonumuz çalışmalarını sürdürüyor

Tekstil Mühendisleri arasında birlik ve dayanışmanın sağlanılmasında ilk adımlar atıldı

Amacı meslektaşlarının korunması, ilişkilerin geliştirilmesi, uzmanlık alanına girilen konularda çalışmalar yapıp bunların daha geniş bir tabana yayılması olan komisyonumuz ilk adım olarak 11.6.1988 tarihinde bir "tanışma kokteyli" düzenledi. Yaklaşık 2,5 saat süren kokteyilde;

— Tekstil mühendisleri arasında birlik ve dayanışmanın gerçekleştirilmesi,
— Konularında uzmanlaşmış Tekstil Mühendislerinin bilgi ve deneyimlerini üyelere aktarılması,

— Tekstil Mühendislerinin Komisyona etkin destek ve katılımının sağlanması,

— Oluşturulacak potansiyel sayesinde yeni mezun ve işsiz konumda olanlara iş olanaklarının araştırılması, vb. konularda görüş alış-verişinde bulunuldu. Tekstil ve Makina ile Bülten dergilerinin yanısıra komisyon tarafından hazırlanan bir anket konuklara dağıtıldı. Kokteyle katılanlar sorunlarına sahip çıkma konusunda oldukça duyarlıydılar.

Genel olarak şu talepler dile getirildi:

— Ülke kalkınmasında mühendislere büyük görevler düşmektedir. Bu anlamda konuyu daha başından ele alarak, mühendislik eğitimi üretimle içiçe, daha bilimsel ve çağdaş bir düzeye getirme yolunda çaba harcanmalıdır.

— Komisyonun sorunları dile getirmek ve bunlara çözüm yolları aramak amacıyla oda bazında yürütülecek çalışmalarına üyeler etkin katılımında bulunmalıdır ve ciddi bir çalışma örgütlenmelidir.

— Tekstil mühendislerinin mesleklerinde etkin olmaları için gerekli çalışma ortamı sağlanmalı ve bu doğrultuda yönlendirilmelidir.

— Ücret düzeylerinin yaşam için gerekli olan seviyeye getirilmesine çalışılmalıdır.

— Düzenlenecek seminerler ve yayınlar aracılığı ile meslek içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.

Komisyonumuzun amaçları ve kokteyle süresince meslektaşlarımızın dile getirdiği isteklerin aynı olması oldukça sevindiriciydi. Şube başkanı, şube sekreteri ve yönetim kurulu üyeleriyle, E.Ü.M.F. Tekstil Bölümü öğretim görevlilerinin de katıldığı kokteyle oldukça samimi bir havada geçti. Böylesi bir araya gelişlerin daha sık olması dilekleriyle sona erdi. □

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu'nca Mayıs-Haziran ayları içinde bir dizi etkinlikler düzenlendi

KARIKATÜR SERGİSİ

Karikatürcüler Derneği İzmir İrtibat Bürosu, 13-30 Haziran 1988 tarihleri arasında, Eğitim Merkezimizde "TRAFİK" konulu karikatür sergisi düzenledi.

Sergide İzmirli karikatür çizerlerinin "TRAFİK" sorununa mizahçı gözle yaklaşımlarını içeren birbirinden ilginç karikatürleri yer aldı.

FOTOĞRAF SERGİSİ

TMMOB'nin Copissle programı çerçevesinde gerçekleştirilen "İnsan ve Makina" konulu fotoğraf yarışmasında ödül alan ve sergilenmeye değer bulunan eserler Şubemiz Eğitim Merkezi'nde 1-12 Haziran 1988 tarihleri arasında sergilendi.

DİA GÖSTERİSİ

İzmir Fotoğraf Derneği (İFOD) Karma DİA gösterisi 28 Mayıs 1988 tarihinde Eğitim Merkezimizde yapıldı.

Müzik eşliğinde, ülkemizin dört bir yanından çekilmiş birbirinden güzel diyalog, çeşitli yaşam biçimlerinin şekillendiği fotoğraf karelerinde donup kalan sıcak insan tebessümleri, salınıp giden yelkenliler, deniz esintileri izleyenlere zevkli dakikalar yaşattı.

Eğitim Komisyonu Eylül-Aralık 1988 programını açıkladı

KURS VE SEMİNERLER

- KONU** : GENEL HİDROLİK SEMİNERİ
TARİH/GÜN : 19-23 Eylül 1988 (Hergün)
SAAT : 09.00-17.00
YÖNETİCİLER : Mak.Müh. Ahmet SERDAROĞLU
Mak.Müh. Hafuk AYDIN
- KONU** : ASANSÖR PROJELERİ
GELİŞTİRME VE PERİYODİK
KONTROL SEMİNERİ
TARİH/GÜN : 17-28 Ekim 1988 (C.tesi, pazar
hariç hergün)
SAAT : 18.30-21.00
YÖNETİCİ : Mak.Y.Müh. Atılay ARSAN
- KONU** : ISITMA, HAVALANDIRMA
VE KLİMA SİSTEMLERİNİN
TASARIMI VE
PROJELENDİRME ESASLARI
SEMİNERİ
TARİH/GÜN : 26 Eylül-7 Kasım 1988 (P.Tesi,
Salı, Çarşamba)
SAAT : 18.30-21.00
YÖNETİCİ : Mak.Y.Müh. Mustafa DEMİRCİ
- KONU** : BASIC PROGRAMLAMA DİLİ
BİLGİSAYAR KURSU
TARİH/GÜN : 4 Ekim-27 Aralık 1988 (Salı,
Çarşamba, Perşembe)
SAAT : 19.00-20.45
YÖNETİCİLER : Hikmet ÇIRAK-Bülent ŞAHİN
- KONU** : MÜHENDİSLER İÇİN
YÖNETİCİLİK BİLGİLERİ
SEMİNERİ
TARİH/GÜN : 18 Ekim-24 Kasım 1988 (Salı,
Perşembe)
SAAT : 19.00-21.00
YÖNETİCİ : Dr. İlker TUNAİL
- KONU** : TEKSTİL İŞLETMELERİNDE
KALİTE KONTROL SEMİNERİ
TARİH/GÜN : 13-25 Kasım 1988 (C.tesi, Pazar
hariç, hergün)
SAAT : 19.00-21.00
YÖNETİCİLER : Doç.Dr. Güngör BAŞER
Doç.Dr. Erhan KIRTAY

BİLGİLENME TOPLANTILARI

- KONU** : SOĞUK HAVA DEPOLARI
PROJELENDİRME ESASLARI
TARİH/GÜN : 9 Aralık 1988 (Cuma)
SAAT : 19.00
KONUŞMACI : Mak.Müh. Turan ERKAN

- KONU** : ENDÜSTRİYEL TOZ
TOPLAYICILARI SEÇİMİ
TARİH/GÜN : 14 Ekim 1988 (Cuma)
SAAT : 19.00
KONUŞMACI : Yr.Doç.Fehmi AKDOĞAN

- KONU** : SPLIT TİP KLİMA CİHAZI
(ISI POMPASI)
TARİH/GÜN : 21 Ekim 1988 (Cuma)
SAAT : 19.00
KONUŞMACI : Mak.Müh. Ergin GÜRBÜZ

- KONU** : BİRİM FİYATLARIN
KULLANILMASI HAKEDİŞ,
İSTİHKAK DÜZENLENMESİ
VE ÖRNEKLERİ
TARİH/GÜN : 11 Kasım 1988 (Cuma)
SAAT : 19.00
KONUŞMACI : Mak.Müh. İlhan AÇAN

- KONU** : ISITMA VE KLİMA
SİSTEMLERİ
PROJELENDİRMESİNDE
BİLGİSAYAR
UYGULAMALARI VE PAKET
PROGRAM TANITIMI
TARİH/GÜN : 30 Eylül 1988 (Cuma)
SAAT : 19.00
KONUŞMACI : Nursal BEŞÜN

TEKNİSYENLERE YÖNELİK KURSLAR

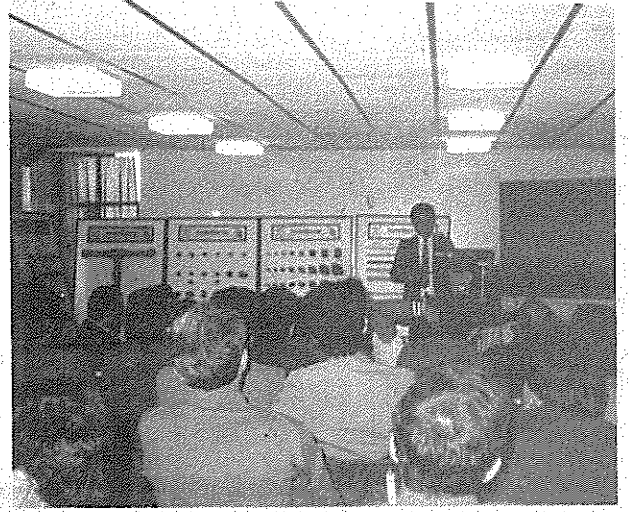
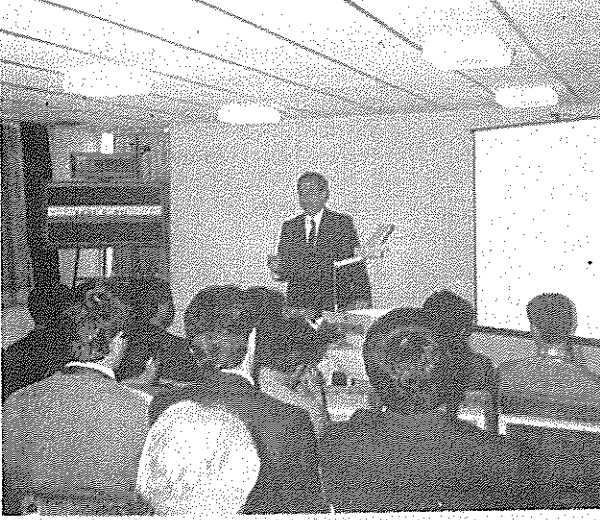
- KONU** : BRÜLÖR BAKIM ONARIM
KURSU
TARİH/GÜN : 17-28 Ekim 1988 (C.Tesi, Pazar
hariç hergün)
SAAT : 13.30-17.15
YÖNETİCİ : Mak.Y.Müh. Necdet TÜRETKEN

- KONU** : İŞ MAKİNALARI BAKIM VE
ONARIM KURSU
TARİH/GÜN : 17-28 Ekim 1988 (C.Tesi, Pazar
hariç hergün)
SAAT : 18.00-19.45
YÖNETİCİ : Mak.Müh. Yaşar ACAR

- KONU** : SANAYİ TİPİ KAZANLARIN
İŞLETİLMESİNDE YARDIMCI
PERSONEL YETİŞTİRME
KURSU
TARİH/GÜN : 8-18 Kasım 1988 (Pazar hariç
hergün)
SAAT : 13.30-17.15
YÖNETİCİ : Dr. Ali GÜNGÖR

- KONU** : SOĞUTMA TESİSLERİ
İŞLETMECİ YETİŞTİRME
KURSU
TARİH/GÜN : 7-18 Kasım 1988 (C.tesi, Pazar
hariç hergün)
SAAT : 13.30-17.15
YÖNETİCİ : Mak.Müh. Muhip YABAŞ

ANTALYA VE MANİSA'DA DÜZENLENEN SEMİNERLER SONA ERDİ

Antalya İl Temsilciliği Seminer Salonunda üyelere yönelik iki seminer düzenlenmiştir. Teknolojik gelişmelerin üyelere tanıtılması amacı taşıyan bu seminerlerin ilkinde Gelişim Teknik Firmasının genel distribütörlüğünü yaptığı mekanik tesisatta kullanılan Fusiotherm "Yeşil Boru" sistemleri tanıtılmıştır.

İkinci seminerde ise Aknur Ltd. Şti.'nce "kalorifer sistemlerinde yenilikler" (yerden ısıtma, güneşle ısıtma ve doğal gazla ısıtma) konuları işlenmiştir.

Manisa İl Temsilciliğimizde düzenlenen Bilgisayar ve Sanayi Tipi Kazanların İşletilmesinde Yardımcı Personel kursları tamamlandı. Kursu başarı ile bitirenlere sertifikaları Manisa İl Temsilcimiz Hakkı Bayraktar tarafından verildi...

AYDIN İL TEMSİLCİLİĞİMİZ

Ülkemizin en eski yerleşim birimlerinden biri, tarih boyunca birçok önemli uygarlıkların beşiği ve kültür merkezi olmuş Aydın.

İlimiz 7647 km² yüzölçümüne ve 1985 yılına göre 746992 nüfusa sahiptir. Yüzölçümüne göre kilometrekare başına düşen nüfus olarak ülkemizin en kalabalık yerleşim bölgelerindedir. İlimizde 1987 yılına kadar merkez ilçe ile birlikte 12 ilçe bulunmaktaydı. 1988 yılında çıkarılan kararla ilçe sayısı, İncirliova'nın da ilçe olmasıyla 13 olmuştur.

Doğu Batı doğrultusunda uzanan Büyük Menderes vadi tabanı yer yer genişleyip daralarak il topraklarını ikiye böler. Bu vadinin kuzey ve güneyinde birbirlerine bazen yaklaşan bazen uzaklaşan iki dağ sırası yer alır. Ovanın jeolojik hareketler sonucu çökerek oluştuğu sanılmaktadır.

Önce de belirttiğimiz gibi bir çok uygarlığın ekonomik ve kültürel merkezi olan ilimiz klasik demokrasi kültürünün beşiği olan İyonya ve Karya'nın merkezliğini de yapmıştır.

Eti, Kariyen, İyon, Lidya, Pers, Roma, Bizans uygarlıkları altında yaşayan ilimiz, 1280 yılında Sahil beyi adına taşıyan Mentеше Bey zamanında yeri değişip Aydın olarak şimdiki

yerinde kurulmuştur. Tüm Beylikler döneminden sonra 1426'da II. Murat tarafından Osmanlı egemenliğine kalmıştır.

Bütün anılan uygarlıkların etkisi ile doğu ve batı arasında bir kültür köprüsü konumunu koruyan Aydın ili mimari, felsefe ve bilim alanında eşsiz örneklerle sahiptir.

İlimizin ekonomisini tarih boyunca etkili olan tarım belirlemektedir. Aydın için söylenen "ovalarından bal, dağlarından yağ akar" sözü tarımın il içerisinde ne kadar önemli olduğunu belirtmektedir. Tabii bu temelden gelişen sanayi de kısa zamanda kendini göstermiş tekstil sanayii ve tarım aletleri sanayii gelişmiş ve yurt dışına ihraç eder duruma gelmiştir.

İlimizde tarımın hep öncelikle gelmesi sanayinin yeterince gelişmesini engellemiştir. Organize sanayi sorununun yakın zamanda çözülmesi, yine yakın zamanda kurulup üretime geçen elektronik devre elemanları üreten bir fabrika ve aktarma elemanları üretimini sağlayan fabrikalarla sanayi yeni yeni bir şekil almaya başlamıştır. İnşaat sektörünün ilerlemesiyle birlikte tuğla fabrikaları kurulmuş, yeni istihdam olanakları sağlanmıştır. Fakat tarım ürünlerini (seb-

ze, meyva vb.) değerlendirebilecek işletmelerden hala yoksundur. Küçük s anayinin gelişimi bugünkü şartlarda durma noktasına gelmiş ve ilerisi merakla beklenmektedir. Bunun yanında deniz e sınırlı olan ilçelerde turizm hızla gelişme eğilimi göstermiş, doğal olarak bu yönde de gelişmeler olmuştur.

TEMSİLCİLİK ÇALIŞMALARI

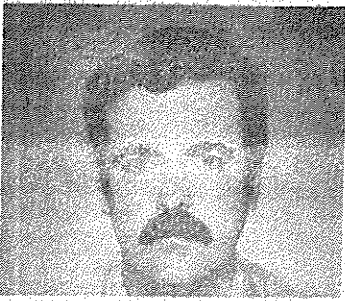
İlimizde Temsilcilik çalışmaları 1975 yılından itibaren başlamıştır. Çalışmalarda 1980 sonrası uzun bir dönem durgunluk görülmüştür. Ancak 1986 yılından itibaren bir canlılık gelmiştir. Her düzeyde yeni ilişkiler kurulmaya başlanmıştır. 1988 yılında Teknik Görevli atanmasıyla birlikte ilimizde teknik düzeyde ilişkiler ve çalışmalar yoğunlaşmaya başlamıştır. Üyelerimiz arasındaki ilişkilerde yeni boyutlar kazandırılmıştır.

Temsilcilikimizde motorlu taşıtların motor ve şaşe numaralarının tetkikinde birliktelik hizmeti verilmektedir.

Sanayideki her türlü basınçlı kapların ve kaldırma cihazların periyodik kontrolü ile ilgili olarak Çalışma Müdürlüğü ile temasa geçilmiş ve doğrultuda gelişmeler gözlenmektedir.

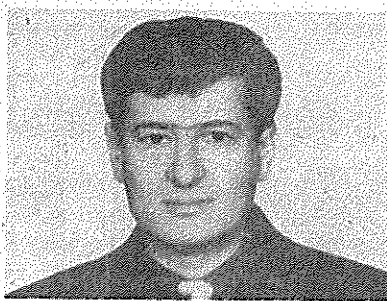
Konutların tesisat projelerinin kontrolleri ve fenni mesuliyetlerinin denetlenmesi konusunda çevre belediyelerle ilişkiye geçilmiş ve kısa süre içinde sonuç alınma aşamasına gelmiştir.

Temsilcilikimiz A. Menderes Bulvarı 8, Sokak No: 12'de bütün bu teknik hizmetleri üyelerimizin desteği ile sürdürmektedir.

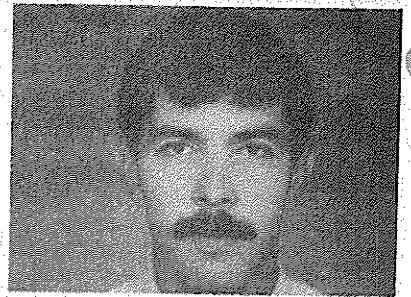
Metin ALBEYOĞLU
(AYDIN II Temsilcisi)

Aydın II Temsilcimiz Metin ALBEYOĞLU 1950 yılında İzmir-Tire'de doğdu. Orta öğrenimini Tire'de tamamladı. Ege Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Makina Mühendisliği bölümünden 1973 yılında mezun oldu. Halen Aydın'da ısıtma, soğutma, havalandırma tesisat, taahhüt ve ticaret işleriyle uğraşmakta olup, evli ve iki çocuk babasıdır.

Davut SAVRAN
(AYDIN II Temsilci Yar)

Aydın II Temsilci Yardımcımız Davut SAVRAN 1954 yılında Aydın'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Aydın'da tamamladı. Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesi Makina Bölümünden 1977 yılında mezun oldu. 1977 yılında Türkiye Elektrik Kurumu'nda çalışmaya başladı. Halen Devlet Su İşleri 21. Bölge Müdürlüğü'nde çalışan Temsilci yardımcımız evli ve iki çocuk babasıdır.

Semih GÖLCÜK
(Teknik Görevli)

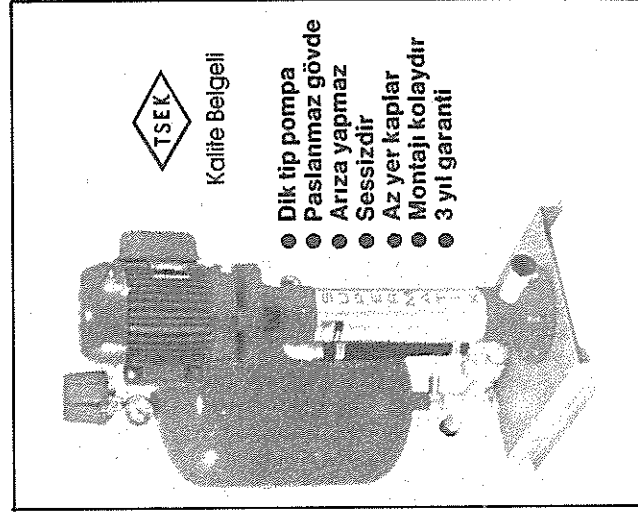
1959 yılı Aydın doğumlu olan Semih GÖLCÜK ilk ve orta öğrenimini Aydın'da tamamladı. 1982 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Denizli Mühendislik Fakültesi Makina Bölümünden mezun oldu. 1984 yılında askerliğini tamamladı. Bir süre serbest olarak güneş enerjisi konusu üzerinde çalışan üyemiz 1988 yılında Teknik Görevli olarak göreve başladı.

SÜPERMATİK PAKET HİDROFORLARI

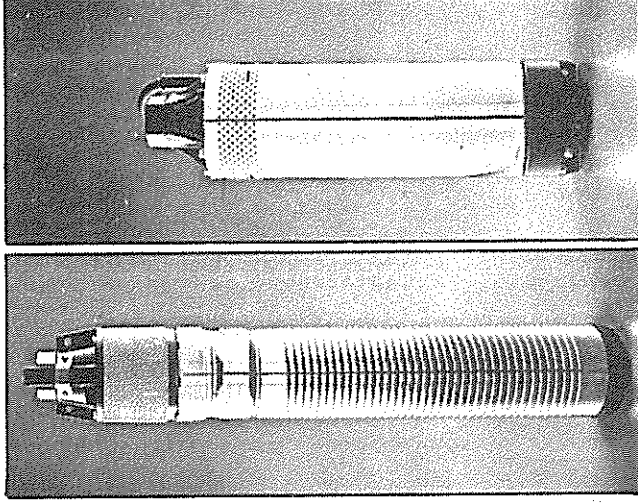
- JET TİPİ POMPALAR
- DALGIÇ POMPALAR
- DRENAJ POMPALAR

PASLANMAZ

Kalite Belgeli

- Dik tip pompa
- Paslanmaz gövde
- Arıza yapmaz
- Sessizdir
- Az yer kaplar
- Montajı kolaydır
- 3 yıl garanti

KONFORAL S33
BAYMAK 16-24 25-32
KAT KALORİFER KAZANLARI

AYKUT BUHAR VE KALORİFER KAZANLARI

ELBA ALÜMİNYUM
ODÖKSAN DÖKÜM
DEMİR-DÖKÜM
RADYATÖRLERİ

WİLO-ALPOM SİRKÜLASYON POMPALARI
MAS POMPA VE VANALARI

ECA-SEREL-KONSAN-DİKKAN MAMÜLLERİ
FLANŞ PATENT DİRSEK VE BORU ÇEŞİTLERİ

GÜNSU GÜNEŞ KOLLEKTÖRLERİ
YÜZME HAVUZU MALZEMELERİ

Grafik-mat

SÜPERMATİK HİDROFORLARI
LOWARA POMPALARI
İZMİR YETKİLİ BAYII

ISI SANAYİ ve TİCARET

871 Sokak No.5-B Tel: 2555556 - 251691 İZMİR